

Forum Budownictwa Śląskiego

ŚLĄSKA IZBA
BUDOWNICTWA

(61/62) 2022 / ISSN 1643-6350

www.izbabud.pl

Mgr inż. arch. Wiktoria Dziaduła podczas misji PANDA w Lunares

Źródło: Lunares

**KOSMICZNY
ARCHITEKT
I KONSTRUKTOR**

**MIESZANA
RZECZYWISTOŚĆ**

**PODSUMOWANIE
DZIAŁALNOŚCI,
PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ**

WALNE ZGROMADZENIE ŚIB

Foto: Klaudiusz Fross, 2022

mgr inż. Roxana Fross – inspekcja budowy w kasku do rozszerzonej rzeczywistości

W NUMERZE:

Mariusz Czyszek Słowo wstępne	3
--	---

REGION

Rozmowa z Prezydentem Sosnowca ARKADIUSZEM CHĘCIŃSKIM Harmonijnie rozwijać miasto	4
---	---

ŚLĄSKA IZBA BUDOWNICTWA

Walne Zgromadzenie Podsumowanie działalności, plany na przyszłość	7
--	---

XVI ŚLĄSKIE SEMINARIUM BUDOWLANE

O problemach energii i zatrudnieniu w budownictwie	14
--	----

ŚLĄSKA IZBA BUDOWNICTWA

„Metalurg” z wielką historią 40 lat minęło	18
Prace studentów Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej Galeria w Izbie	22

ŚLĄSKA OKRĘGOWA IZBA INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

Gala 20-lecia Wiedza i zaufanie	23
--	----

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Statuetka BenchMan	26
City-Cube – meble miejskie	27
Mikro-przestrzeń publiczną	29

BUDOWNICTWO

Mieszana rzeczywistość w projektowaniu, realizacji i inspekcji budowli	34
Kosmiczny architekt i konstruktor – zawody przyszłości	37
Balkony dla każdego	42
Porotherm 25 K P+W – proste rozwiązanie na trudne przypadki na budowie	48

TARGI BUDOWNICTWA

Gliwickie Targi Budownictwa, Instalacji, Wnętrz Expo Gliwice 2022	50
59 Międzynarodowe Targi Budownictwa w Bielsku-Białej Twój dom 2022	53

STOWARZYSZENIE WYCHOWANKÓW POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ – ODDZIAŁ BUDOWNICTWA

Nasza działalność wydawnicza	56
------------------------------------	----

WSPOMNIENIE

Zmarł prof. dr hab. inż. Jan Ślusarek Zasłużony pedagog, wychowawca wielu pokoleń młodzieży akademickiej	59
--	----

CZASOPISMO ŚLĄSKIEJ IZBY BUDOWNICTWA

Forum Budownictwa Śląskiego

(61/62) 2022 / ISSN 1643-6350

www.izbabud.pl

Wydawca:

ŚLĄSKA IZBA BUDOWNICTWA

Rada Naukowa

- dr hab. inż. arch. Klaudiusz Fross, prof. PŚ, Dziekan Wydz. Architektury Pol. Śl., kierownik Katedry RAR5, prezes PTERg o/śląski,
- dr hab. inż. arch. Dorota Winnicka-Jasłowska, prof. PŚ,
- dr hab. inż. arch. Joanna Tymkiewicz, prof. PŚ,
- dr hab. inż. arch. Michał Tomanek, prof. PŚ,
- dr hab. inż. Paweł Krause,
- dr hab. inż. Beata Łażniewska-Piekarczyk, adiunkt z habilitacją,
- dr hab. inż. Maciej Major, prof. PCz,
- dr hab. inż. Izabela Major, prof. PCz,
- dr hab. inż. Jacek Selejda, prof. PCz.

Rada Recenzentów

- dr hab. inż. arch. Katarzyna Ujma-Wąsowicz, prof. PŚ, Prodziekan Wydz. Architektury, prezes TUP o/Katowice,
- dr hab. inż. arch. Krzysztof Rostański, prof. PŚ, Przewodniczący Rady Dyscypliny AiU,
- dr hab. inż. arch. Beata Majerska-Pańbicka, prof. PŚ, kierownik Katedry RAR2,
- dr hab. inż. arch. Beata Komar, prof. PŚ,
- dr hab. inż. arch. Beata Kucharczyk-Brus, prof. PŚ,
- dr inż. Jacek Halbiniak,
- dr hab. inż. arch. Grzegorz Nawrot, prof. Pol. Śl.,
- dr hab. inż. Robert Kruzel, prof. PCz,
- dr inż. Jarosław Kalinowski,
- dr inż. Mariusz Kosi.

Patronat Naukowy:

Politechnika
Częstochowska

Wydział
Budownictwa

Redaktor naczelny:

Daniel Bienek

Adres redakcji:

40-074 Katowice, ul. Szeligiewicza 20 lok. I
telefon: 32 258 90 00, e-mail: izbabud@izbabud.pl

Skład, poligrafia:

STP KorGraf, Katowice, tel. 32 354 09 88

Szanowni Państwo

Przekazujemy Państwu podwójny numer naszego czasopisma. Za nami wiele wydarzeń, które wpłynęły na podjęcie decyzji o podwójnym egzemplarzu. Nowy rok rozpoczęliśmy przygotowaniami do:

XVI Śląskiego Seminarium Budowlanego w Ustroniu w marcu br. o tematyce m.in. przeglądów okresowych budynków, zmian w prawie czy pozyskiwania alternatywnych źródeł energii, obchodów 20-lecia Śląskiej Izby Inżynierów Budownictwa, wyborów do ŚOIIB, Walnego Zgromadzenia Śląskiej Izby Budownictwa.

Zacznijmy po kolei:

- XVI Śląskie Seminarium Budowlane w Ustroniu wraz z posiedzeniem Prezydium Forum Budownictwa Śląskiego cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Jak zawsze atutami seminarium były ciekawe prezentacje, prelekcje, wykłady od zmian w prawie budowlanym, przepisach o spółdzielczości oraz najbardziej „na czasie”, dotyczące alternatywnych źródeł ciepła i fotowoltaiki. Tematyka ta będzie rozwijana i prezentowana na konferencji i kolejnych seminariach.

- W marcu w sali koncertowej NOSPR odbyła się uroczysta Gala 20-lecia ŚOIIB – wielkie wydarzenie w naszym regionie i w Polsce, podczas którego nasza Izba została wyróżniona Medalem 20-lecia ŚOIIB.

- W kwietniu odbył się XXI Zjazd sprawozdawczo-wyborczy ŚOIIB, gdzie na kolejną kadencję na przewodniczącego ŚOIIB został wybrany Pan Roman Karwowski – serdeczne gratulacje i życzenia dalszej tak owocnej współpracy. Jednocześnie wszystkim, którzy zostali powołani do pełnienia funkcji w ŚOIIB, serdecznie gratulujemy, życząc efektywnej i satysfakcjonującej pracy.

- W dniu 11 maja 2022 odbyło się Walne Zgromadzenie Śląskiej Izby Budownictwa. Wybrano ponownie moją osobę na funkcję Prezydenta ŚIB, za co wszystkim składam serdecznie podziękowania, szczególnie za obdarzenie mnie po raz kolejny zaufaniem. Jednocześnie gratuluję wszystkim, którzy zostali wybrani do władz statutowych naszej Izby.

Na pierwszym posiedzeniu nowej Rady ŚIB powołane zostały Komisje Programowe, których celem będzie zwiększenie naszej aktywności, gdyż potrzeby naszych członków dla dalszego bezpiecznego rozwoju i współpracy są ogromne. Informuję także Państwa, że rozpoczęły się prace organizacyjne dla powołania Sądu Arbitrażowego przy naszej Izbie.

W czasopiśmie znajdziecie Państwo relacje z naszych działań. Proszę zwrócić uwagę na naszą nową nagrodę „Ambasador Nowoczesnych Technologii” – wspaniała statuetka autorstwa profesora Klaudiusza Frossa. Nagroda ta będzie nadawana w kilku kategoriach:

- Innowacyjny produkt
- Innowacyjny producent
- Innowacyjny projektant, uczelnia itd.
- Innowacyjny wykonawca
- Innowacyjny inwestor wdrażający nowoczesne technologie
- Innowator dbający o ekologię i ochronę środowiska.

W maju było coraz mniej zachorowań na Covid 19 i powoli wracamy do normalności.

Dopadła nas jednak inflacja, która jak wcześniej pisałem, była oczekiwana i przewidywana przez nas tworzących miejsca pracy i płacących podatki.

Cały splot różnych czynników prowadzi do inflacji i zubożenia społeczeństwa. Nie wolno zapomnieć, że na przełomie roku każdy z nas osobiście czy jako firma został dotknięty wzrostem kosztów energii, gazu, paliwa. Te zjawiska przeniosą się bezpośrednio na wszystkie ceny od przysłowiowej marchewki po deweloperskie mieszkania, samochód, ubranie, cement, stal itp. Nie bez znaczenia dla naszego społeczeństwa jest rozpoczęcie przez Rosję wojny na Ukrainie. Agresja ta spowodowała niespotykaną od czasów II wojny światowej migrację ludności ukraińskiej w większości matek z dziećmi. Społeczeństwo nasze w niespotykany sposób wykazuje ogromną empatię i chęć pomocy przybywającej do nas ludności. To wielki egzamin naszego społeczeństwa. Żyjemy z nadzieją na zwycięstwo Ukrainy w walce z okupantem i życzymy im, aby Ukraina była wolna. Mam głęboką nadzieję, że nasze firmy budowlane zaangażują się w odbudowę wolnej Ukrainy.

Kończąc proszę śledzić nasze propozycje współpracy, szkoleń i innych działań, organizacji seminariów, konferencji, a także ogłoszonych konkursów na naszej nowej stronie internetowej.

Mariusz Czystek

Prezydent Śląskiej Izby Budownictwa

Harmonijnie rozwijać miasto

Rozmowa
z Prezydentem
Sosnowca
**ARKADIUSZEM
CHĘCIŃSKIM**

– Na początku krótkie podsumowanie czym Sosnowiec może się pochwalić w dziedzinie budownictwa, co dokonałście już w ostatnich latach?

– Zabrzmi to mało skromnie, ale ostatnie lata to w Sosnowcu prawdziwy boom inwestycyjny. Niektórzy mieszkańcy sugerują nam żebyśmy trochę zwolnili, bo sami nie nadążają za zmianami. W ciągu ostatnich 6 lat na inwestycje drogowe, infrastrukturalne czy rekreacyjne przeznacziliśmy kilkaset milionów złotych. To rekord w historii Sosnowca, nigdy wcześniej nie inwestowaliśmy na taką skalę.

– Podczas ostatniej Gali Budownictwa otrzymał Pan nagrodę Śląskiej Izby Budownictwa: „Autorytet – Budownictwa i Gospodarki Śląskiej, tradycyjnie wręczaną za indywidualizm, kreatywność, kompetencje i profesjonalizm. Jest to znaczące wyróżnienie środowiska budowlanego. Jakie działania spowodowały, że uhonorowano Pana tą nagrodą?

– Najlepiej o to zapytać szanowne grono, które nas oceniało. W Sosnowcu staramy się rozwijać miasto na wielu płaszczyznach. Z jednej strony inwestujemy w drogi, z drugiej w infrastrukturę dla rowerzystów. Budujemy nową halę sportową, stadion i lodowisko, a jednocześnie trwa budowa nowego Egzotarium. Rozwijamy szkoły i nie zapominamy o sosnowieckich parkach. Staramy się zachować równowagę.

– Jakie są obecnie najważniejsze inwestycje dla miasta i jego mieszkańców. Co nowego w najbliższym czasie zamierza się wybudować w mieście?

– Po raz pierwszy od 50 lat w Sosnowcu trwa budowa nowych mieszkań, mam tutaj na myśli mieszkania budowane przez miasto, a nie przez prywatnych inwestorów. Blisko 100 lokali budujemy przy ul. Traugutta, a niemal 300 przy ul. Naftowej. W 2022 roku do użytku oddany zostanie Zagłębiowski Park Sportowy,

najprawdopodobniej jedyny w Europie obiektu, w skład którego wchodzi stadion, hala i lodowisko, a wszystko to położone w bezpośrednim sąsiedztwie. Jestem pewien, że jedną z wizytówek naszego miasta stanie się również nowe Egzotarium, którego budowa właśnie trwa. Jego dopełnieniem będzie Park Bioróżnorodności, którego budowę ukończyliśmy rok temu, przy którym znajduje się Egzotarium.

– Jakie są główne priorytety w rozwoju miasta i jakie widzi Pan największe zagrożenia i bariery w osiągnięciu wyznaczonych celów?

– Harmonijnie rozwijać miasto, nie zapominając o podstawowych potrzebach mieszkańców, dla których równie ważny jest remont osiedlowego chodnika, jak i warta dziesiątki milionów złotych inwestycja. Co do zagrożeń to wszyscy – nie tylko samorządy – borykamy się z dynamicznie zmieniającym się rynkiem, a w zasadzie cenami. Wykonawcom ciężko w tej chwili poprawie oszacować swoje oferty, bo ceny na przykład stali czy styropianu potrafią podskoczyć o 100% w zaledwie kilka tygodni. W tej chwili rynek jest wyjątkowo nieprzewidywalny i to bardzo mocno odbija się na planowanych inwestycjach. Nasze wyceny inwestycji sprzed kilku miesięcy nie mają wiele wspólnego z obecną sytuacją na rynku dostaw. Do tego trzeba również dopisać często niedojrzałe decyzje ze strony rządu, które także dodatkowo wpływają na obecną sytuację.

– Jaką rolę odgrywa w Sosnowcu pomoc Unii Europejskiej, jakie środki miasto już otrzymało z UE i na co je przeznaczyło i na co jeszcze liczy?

– Przewrotnie odpowiem, że nie ma górnego limitu wsparcia. Do Sosnowca trafiło już ponad miliard złotych ze środków europejskich. Szczególnie w ostatnich latach udało nam się pozyskać kilkaset milionów złotych. Kluczowe jest tutaj posia-

Park Bioróżnorodności

danie dokumentacji, co znacznie ułatwia pozyskanie środków. Czasem musimy tłumaczyć radnym i mieszkańcom, że przeznaczamy pieniądze na dokumentację, choć jeszcze nie mamy zabezpieczonych funduszy na realizację zadania. Realizacja tak wielu inwestycji bez pozyskania środków zewnętrznych byłaby niemożliwa. Środki europejskie są kluczowe dla każdego samorządu. Mamy nadzieję, że uda nam się uzyskać wsparcie na kontynuację przebudowy DK94 w Sosnowcu oraz na dofinansowanie dla budowy nowego węzła „Klimontów” z drogą ekspresową S1.

– Firmy budowlane widzą dla siebie szansę w inwestycjach komunalnych. Czy takie możliwości stwarza i stwarzać będzie w przyszłości Sosnowiec? Czym miasto stara się przyciągnąć inwestorów?

– Samorząd to jest pewny płatnik. Jesteśmy otwarci na współpracę i takich możliwości w Sosnowcu jest naprawdę dużo. Trzeba pamiętać, że nie tylko miasto bezpośrednio prowadzi inwestycje. W naszym przypadku jest jeszcze Miejski Zakład Zasobów Lokalowych, który na dużą skalę prowadzi modernizację naszych budynków mieszkalnych, odpowiada też za budowę nowe mieszkania.

Jeśli chodzi o inwestorów to też możemy mówić o sukcesach. Jedną z pierw-

Egzotarium

3 Maja

ZPS

szych moich decyzji, gdy zostałem prezydentem Sosnowca była zmiana w relacjach z inwestorami. Każda firma, która zdecyduje się na inwestycje w Sosnowcu może liczyć na indywidualną opiekę naszego pracownika. Dbamy o to, aby inwestor miał wsparcie podczas zdobywania wszystkich potrzebnych pozwoleń. Takie podejście sprawiło, że w ostatnich latach znaleźliśmy nabywców właściwie na wszystkie miejskie tereny inwestycyjne. Teraz Sosnowiec kojarzy się jako miasto wspierające przedsiębiorców.

– Patrząc w przyszłość jak widzi Pan rolę Sosnowca w naszej aglomeracji? Jakiego to będzie miasto za kilka lat?

– Wkrótce czeka nas początek niezwykle ważnej inwestycji dotyczącej budowy kolei aglomeracyjnej. Właśnie kolej ma stanowić kręgosłup komunikacyjny pomiędzy Sosnowcem, szerzej całym Zagłębiem, a Katowicami i Śląskiem. Liczę na to, że z roku na rok coraz większa liczba mieszkańców zdecyduje się na komunikację publiczną, a tym samym będziemy miastem z uspokojonym ruchem samochodowym. Zmieniamy Sosnowiec na miasto w którym dobrze się mieszka, w którym można spędzać wolny czas. Mieszkańcy coraz bardziej cenią sobie możliwość aktywnego spędzania czasu z rodziną i nie musi

być to koniecznie wyjazd na Jurę. Zwyczajnie – po intensywnym dniu pracy mieszkańcy chcą całą rodziną spędzić wspólnie trochę czasu blisko domu, bez konieczności kilkudziesięciominutowych podróży. To miasto zapewniające opiekę żłobkową oraz w przedszkolach. Przebudowana ulica Małachowskiego będzie początkiem zmian w centrum naszego miasta i impulsem w kierunku powstania kolejnych miejsc do spędzania wolnego czasu. Oczywiście nie zabraknie miejsca na imprezy sportowe i kulturalne m.in.: w Zagłębiowskim Parku Sportowym.

– Na koniec pytanie, które nie sposób teraz nie zadać. Znany jest Pan z zaangażowania na rzecz pomocy potrzebującym. Orkiestra Świątecznej Pomocy Jurka Owsiaka w Sosnowcu zawsze znajdowała najlepszy klimat do swych wspaniałych działań. Teraz stajemy wszyscy przed ogromnym wyzwaniem pomocy dla naszych gości, a być może wkrótce współobywateli z Ukrainy. Jak Sosnowiec – miasto o jednych z największych w Polsce tradycjach wielokulturowości – pomaga i będzie pomagać uchodźcom, szukającym wsparcia, opieki, ale także szansy na normalne życie i rozwój w naszym kraju?

ZPS

– Mieszkańcy Sosnowca z pomocą ruszyli od pierwszego dnia wojny. Jedną z naszych zbiórek zakończyła się blokada ulicy – po prostu tyle osób przyjechało, aby oddać to wszystko, co najpotrzebniejsze. Przyjeźliśmy kilkanaście ciężarówek darów. Jednak zbiórki trwają cały czas. Takie firmy jak Ikea Katowice, PepsiCo, Amazon, DHL, Castorama, Piątnica czy Jysk – każdego tygodnia przekazują do słownie tiry darów. Uchodźców traktujemy jak gości. Staramy się, aby mieli jak najlepsze warunki. Wielu z nich przyjechało tutaj z jednym plecakiem, jedną torbą. Zostawili rodziny. Opowiadają nam o tym, jak rakiety latały nad ich głowami. Niektórzy, właśnie w Sosnowcu, dowiedzieli się, że ich bliscy zginęli broniąc swojej ojczyzny. Ich opowieści zostaną ze mną na zawsze... Nasze jednostki kultury zorganizowały zajęcia z nauki języka polskiego, zajęcia integracyjne, dzieciaki mogą oglądać bajki po ukraińsku – to wszystko po to, aby choć na chwilę zapomnieli o wojennej traumie. Dodatkowo oferujemy pomoc psychologiczną (współpracujemy ze stowarzyszeniem, które w zakresie terapii traum jest szkolone przez izraelskich specjalistów), pośrednictwo pracy, bo wiemy, że wielu z uchodźców chce w Sosnowcu zostać. Jesteśmy na to otwarci, a prywatnie jestem dumny, że dajemy im schronienie. Przekazywaliśmy także dary do miast naszych partnerów w Ukrainie. Tiry udały się do Dergacze, Równie, Sambora i Drohobycz. Nasze Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej w Sosnowcu przekazało do Lwowa dwa autobusy. Robimy, co możemy, aby wesprzeć Ukrainę. To po prostu odruch serca.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał: DANIEL BIENIEK

ARKADIUSZ CHĘCIŃSKI urodził się 5 czerwca 1971 roku w Sosnowcu. Absolwent Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu na kierunku administracja publiczna. W latach 1992-2011 prowadził własną działalność gospodarczą. Odpowiadał m.in.: za kontrolę jakości produktów stalowych. W 2006 roku objął mandat radnego Rady Miejskiej w Sosnowcu. W grudniu 2010 roku został wybrany na Przewodniczącą Rady Miejskiej. W październiku 2011 roku powołany na stanowisko I Zastępcy Prezydenta Sosnowca. Odpowiadał m.in.: za infrastrukturę i gospodarkę komunalną. Od czerwca 2013 roku był członkiem zarządu województwa śląskiego. Jako wicemarszałka zarządzał m.in.: Wydziałem Rozwoju Regionalnego, Gospodarki, Promocji i Współpracy Międzynarodowej oraz Turystyki i Sportu. Ponadto odpowiadał za modernizację Stadionu Śląskiego.

W listopadzie 2014 roku w II turze wyborów prezydenckich w Sosnowcu pokonał urzędującego prezydenta Kazimierza Górskiego uzyskując 63,16 proc. głosów. W sumie głosowało na niego 29284 mieszkańców Sosnowca. Cztery lata później z powodzeniem ubiegał się o reelekcję.

W październiku 2018 roku w I turze wyborów prezydenckich ponownie został wybrany na kolejną kadencję.

Uzyskał 66,72 proc. głosów. W sumie głosowało na niego 55 618 mieszkańców Sosnowca.

Reprezentuje Sosnowiec w Związku Miast Polskich, Śląskim Związku Gmin i Powiatów a także Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Członek Zarządu Stowarzyszenia Tak! Samorządy dla Polski.

Prywatnie mąż, ojciec trójki dzieci. Pasjonat sportu.

Walne Zgromadzenie

Podsumowanie działalności, plany na przyszłość

11 maja 2022 roku w Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej odbyło się Walne Zgromadzenie Śląskiej Izby Budownictwa. Podczas spotkania podsumowano działania Izby w minionym okresie i dokonano wyboru władz Izby na kolejną kadencję oraz nakreślone plany działania na najbliższą przyszłość.

Na samym początku spotkania powitano, wręczając specjalne certyfikaty, cztery firmy, które stały się nowymi członkami Śląskiej Izby Budownictwa.

Otwarcia Walnego Zgromadzenia dokonał Prezydent Izby **Mariusz Czyszek**, który przedstawił sprawozdanie z działalno-

ści Śląskiej Izby Budownictwa oraz Prezydium i Rady za lata 2020-2021.

Mimo nie najłatwiejszych okoliczności związanych z sytuacją epidemiologiczną miniony rok był wypełniony ciekawymi, służącymi środowisku budowlanemu imprezami 17 – 18 czerwca 2021 r. w Ustroniu odbyło się XIV ŚLĄSKIE SEMINARIUM BUDOWLANE, podczas którego nakreślono projekt „Programu” – wspólnych przedsięwzięć merytorycznych i organizacyjnych uczestników „Forum” w 2022 roku. Mariusz Rybka – Wiceprezydent Śląskiej Izby Budownictwa zaprezentował bardzo ciekawy projekt „Rzetelny wykonawca”. Idea

projektu powstała w 2021 roku z inicjatywy oraz pod patronatem Śląskiej Izby Budownictwa. Celem projektu jest uwiarygodnienie wizerunku podmiotów gospodarczych, których usługi charakteryzują się wysoką jakością, innowacyjnością oraz terminowością wykonywanych prac.

11-12 września w Gliwicach odbyły się już po raz 16 Targi Budownictwa EXPOBUD. Gliwickie targi to impreza tematyczna poświęcona szeroko pojętej branży budowlanej, w której uczestniczyli wystawcy, eksperci oraz miłośnicy urządzania i dekorowania domu. Dwudniowe wydarzenie w Arenie Gliwice cieszyło się spo-

rym zainteresowaniem. Targi miały odświeżyć wizję budownictwa tradycyjnego, pokazać, że segment budowlany nie stoi w miejscu, a rozwija się.

Śląska Izba Budownictwa, która była współorganizatorem imprezy, tradycyjnie zaprezentowała się na targach poprzez swoje stoisko i uhonorowała swymi nagrodami wystawców.

Po rocznej przerwie, 24 i 25 września Targi Budownictwa i Targi Technik Grzewczych powróciły do Hali pod Dębowcem w Bielsku-Białej w bardzo dobrej kondycji. Pomimo wcześniejszych obaw i zastrzeżeń – okazały się dużym sukcesem. Targi zostały objęte Honorowymi Patronatami przez: Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Marszałka Województwa Śląskiego, Pośła

do PE, Premiera Jerzego Buzka i Prezydenta Miasta Bielska-Białej. Patronem Targów była również nasza Izba.

13 października 2021 r. W Katowicach podpisano aneks do porozumienia „FORUM BUDOWNICTWA ŚLĄSKIEGO”.

Powołane w 2008 roku FORUM BUDOWNICTWA ŚLĄSKIEGO jest platformą wspólnego działania samorządów zawodowych oraz gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz szkół wyższych działających w sektorze budownictwa województwa śląskiego.

Mijające lata, dokonujące się zmiany legislacyjne, dynamiczna sytuacja rynkowa oraz nieoczekiwany okres pandemii wykreował potrzebę reorganizacji Forum. Głównym celem stały się zintensyfikowane wspólne działania. Wykorzystanie do-

świadczenia oraz merytorycznego potencjału Sygnatariuszy tak, by działać efektywnie. By umacniać i rozwijać regionalne budownictwo. Definiować problemy, kreować szanse, a następnie szybko i skutecznie działać, z poszanowaniem i zachowaniem odrębności i dobrego imienia każdego Sygnatariusza Forum.

Z tego właśnie powodu, dotychczasowi członkowie Forum podjęli decyzję o zmianie formuły działania oraz o poszerzeniu szeregów o kolejne organizacje oraz stowarzyszenia zawodowe i gospodarcze z wieloletnim doświadczeniem, w szeregach których od lat działają osobowości i autorytety gospodarki, i budownictwa śląskiego.

21 – 22 października 2021 r. tradycyjnie w Ustroniu odbyło się XV ŚLĄSKIE SEMINARIUM BUDOWLANE.

Podczas spotkania Prezydent Mariusz Czystek omówił podpisanie aneksu do porozumienia „Forum Budownictwa Śląskiego”, które nastąpiło 13 października 2021 r. w siedzibie Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Katowicach. Seminarium cieszyło się rekordową frekwencją.

19 października w Teatrze Rozrywki w Chorzowie odbyła się XXIII GALA BUDOWNICTWA. Impreza zorganizowana po rocznej przerwie spowodowanej pandemią koronawirusa przez Śląską Izbę Budownictwa i Śląską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa była okazją do podsumowania 2-letnich dokonań środowiska budowlanego naszego regionu. Tradycyjnie w Gali wzięli udział parlamentarzyści, władze samorządowe miast i powiatów regionu, władze samo-

rządów zawodowych, uczelni wyższych, stowarzyszeń naukowo-technicznych oraz przedstawicieli krajowych i regionalnych organizacji pozarządowych budownictwa. W trakcie uroczystości nastąpiło wręczenie odznaczeń resortowych, regionalnych, odznak, medali honorowych, a przede wszystkim nagród konkursu „Śląskie Budowanie”. Uhonorowano również po raz drugi i to za okres 2020-2021 laureatów konkursu „Inżynier Roku” zorganizowanego przez ŚOIIB, oraz po raz pierwszy wręczono Nagrody Sztuka i Design w Przestrzeni Publicznej i Statuetki BenchMan.

Zakończenie i podsumowanie roku odbyło się tradycyjnie podczas spotkania świątecznego, które miało miejsce 16 grudnia 2021 r. w Zbrostawicach.

Po przedstawieniu sprawozdania z działalności Izby **Urszula Malok** – Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej przedstawiła sprawozdanie z działalności finansowej Izby za lata 2020-2021

Oba sprawozdania poddane zostały głosowaniu.

Walne Zgromadzenie Śląskiej Izby Budownictwa w głosowaniu jawnym przyjęło:

- Sprawozdanie z działalności Izby za lata 2020-2021
- Sprawozdanie z działalności Rady Izby za lata 2020-2021
- Sprawozdanie z działalności Prezydium Izby za lata 2020-2021
- Sprawozdanie z działalności finansowej Izby za lata 2020-2021

- Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej za lata 2020-2021.

Następnie Walne Zgromadzenie Śląskiej Izby Budownictwa w głosowaniu jawnym, zgodnie z art. 20 pkt. 1c Statutu oraz na podstawie uchwały rekomendującej Rady Izby z dnia 24 marca 2022r., dokonało wyboru Prezydenta Śląskiej Izby Budownictwa w osobie Pana Mariusza Czystka. Była to jedyna kandydatura, zgłoszona do objęcia funkcji Prezydenta Izby.

Walne Zgromadzenie w głosowaniu jawnym powołało Radę Izby i Komisję Rewizyjną, a także przyjęło w poczet członków jako członka honorowego Śląską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa oraz przyjęło w poczet członków Śląskiej Izby Budownictwa jako członków honorowych: **Urszulę Malok, Andrzeja Madeja i Piotra Wosinka**.

Następnie Prezydent Izby **Mariusz Czystek** przedstawił Projekt – Programu działalności statutowej Śląskiej Izby Budownictwa na rok 2022.

Bogaty program przedsięwzięć organizacyjnych Izby to odbyte już w dniach 3 – 4 marca i cieszące się ogromnym zainteresowaniem i frekwencją XVI Śląskie Seminarium Budowlane w Ustroniu.

We wrześniu br. planowana jest do zorganizowania konferencja merytoryczna – „Śląskie Forum Inwestycji, Budownictwa, Nieruchomości”.

Publiczne otwarcie konkursu „Śląskie Budowanie – 2022” będzie miało miejsce w jeszcze w 2 kwartale br.

X edycja konkursu „Śląskie Budowanie – 2022” – z publicznym otwarciem będzie miała miejsce w drugim kwartale br.

Obchody „Śląskiego Dnia Budowlanych – 2022” – przewidziano we wrześniu br.

Również we wrześniu w Ustroniu odbędzie się XVII Śląskie Seminarium Budowlane.

Natomiast w dniu 25 listopada br. w Teatrze Rozrywki w Chorzowie odbędzie się XXIV Gala Budownictwa.

Spotkanie świąteczne podsumuje rok w grudniu br.

Wśród zadań Izby znalazło się wydawanie w nowej formule czasopisma „Forum Budownictwa Śląskiego”, aktywizacja działalności szkoleniowej, współpraca ze szkołami budowlanymi w zakresie szkolenia kadr dla budownictwa, konsultowanie projektów legislacyjnych, współpraca z partnerskimi izbami gospodarczymi i zawodowymi oraz instytucjami wojewódzkimi, pozyskiwanie nowych firm członkowskich, uzyskiwanie odznaczeń państwowych i odznak honorowych.

Walne Zgromadzenie Śląskiej Izby Budownictwa w głosowaniu jawnym przyjęło:

„Program działalności statutowej Śląskiej Izby Budownictwa na rok 2022” oraz „Preliminarz finansowy” Śląskiej Izby Budownictwa na rok 2022.

Podczas spotkania zaprezentowano nowe: logo Izby, rozwiązania graficzne czasopisma FORUM BUDOWNICTWA ŚLĄSKIEGO, logo Konkursu „Śląskie Budowanie”, a także statuetkę nagrody „AMBASADOR NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII”.

WRĘCZENIE CERTYFIKATÓW NOWYM FIRMOM CZŁONKOWSKIM

EXI GEO Sp. z o.o. w Katowicach

Hamster Polska Sp. z o.o. w Rybniku

Thermex-Serwis Sp. z o.o. w Zabrze

Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie

Władze Śląskiej Izby Budownictwa

Prezydent Mariusz Czyszek

Członkowie Rady Izby

Franciszek Buszka
Mariusz Czyszek
dr hab. inż. arch. Klaudiusz Fross, prof. PŚ
Rafał Godula
Grzegorz Gowarzewski
Grzegorz Góral
Krzysztof Kasperczyk
Joanna Koch-Kubas
dr hab. inż. Paweł Krause
dr hab. inż. Maciej Major, prof. PCz
Marek Noculak
Andrzej Nowak

Wiesław Okoński
Krystyna Piasecka
Piotr Polis
Mariusz Rybka
Jolanta Sobek
Ryszard Szpura
Karol Woźniczka
Agnieszka Wójcik-Podgórska

Komisja Rewizyjna

Sebastian Korczak
Bartosz Kseń
Janusz Romik
Krystyna Szeja

Działalność Forum Budownictwa Śląskiego i Śląskiej Izby Budownictwa

Śląska Izba Budownictwa

Katowice, 21 marca 2022r.

Szanowny Pan
Juliusz Teteloff
Dyrektor
Departament Rozwoju i Technologii
Ministerstwa Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-585 Warszawa

GOTYCZY: STANOWISKO W SPRAWIE ZREZERWÓW USTAW GOTYCZYCH ZMIAN USTAWY O SPÓŁDZIELNIACH MIESZKANIOWYCH

Szanowny Panie Dyrektorze,

Przedstawiciele samorządów zawodowych i gospodarczych oraz organizacji pozarządowych działających w sektorze budownictwa województwa śląskiego, podjęli w 2018 roku decyzję o utworzeniu „Forum Budownictwa Śląskiego”, jako platformy współpracy, której głównym celem jest rozwój śląskiego budownictwa między innymi poprzez reprezentowanie wspólnego stanowiska do projektów legislacyjnych.

Początek organizowanego przez to Poradzenie XXI Śląskiego Sejmiku Budownictwa opromienione ministerstwo stało się w sprawie projektu ustawy dotyczącej zmian ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Projektowana ustawa jest przedmiotem naszej troski, która ma na celu wyrażenie naszej opinii na temat projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Wskazujemy na to, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Przebieg projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Przebieg projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Problemy z tym projektami są z natury rzeczy, że przedmiotem projektu ustawy o zmianach ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest zmiana ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, która jest niezgodna z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzona do porządku prawnego.

W ocenie Forum Budownictwa Śląskiego projektowane zmiany nie eliminują potrzebnych wyłączeń w spółdzielniach mieszkaniowych, w tym w zakresie dotyczącym prowadzenia przez członków spółdzielni, będących jej członkami, podmiotów, które nie są podmiotami państwa, wobec konieczności, a to poprzez bezpośrednie nieuczestniczenie w działalności gospodarczej oraz również wobec prawa.

Niezbędne jest, że w ocenie naszych organizatorów istnieje potrzeba dotycząca:

- niedostatecznej informacji o spółdzielniach mieszkaniowych, poprzez nieuczestniczenie w działalności gospodarczej oraz również wobec prawa;
- naruszenie zasad w zakresie tajemnicy przedsiębiorstwa, które spółdzielnie mieszkaniowe jako jedyną podmiot w kraju były zobowiązane realizować jej uchwały, co powodowało naruszenie zasady tajemnicy i funkcjonowania spółdzielni jako podmiotu państwa, wobec konieczności, a to poprzez bezpośrednie nieuczestniczenie w działalności gospodarczej oraz również wobec prawa;
- naruszenie zasad w zakresie tajemnicy przedsiębiorstwa, które spółdzielnie mieszkaniowe jako jedyną podmiot w kraju były zobowiązane realizować jej uchwały, co powodowało naruszenie zasady tajemnicy i funkcjonowania spółdzielni jako podmiotu państwa, wobec konieczności, a to poprzez bezpośrednie nieuczestniczenie w działalności gospodarczej oraz również wobec prawa;

W naszej ocenie projektowane zmiany legislacyjne nie usuwają, lecz skłaniają do rozważań dotyczących kompleksowej w sposób oczywisty na polu spółdzielczości mieszkaniowej. Proponujemy projekty zmian legislacyjnych w sprawie zmiany ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, które nie usuwają, lecz skłaniają do rozważań dotyczących kompleksowej w sposób oczywisty na polu spółdzielczości mieszkaniowej.

Przebieg projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Przebieg projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Przebieg projektu ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Wskazujemy, że przyczyną tego do zarzutu tych podmiotów w stosunku do proponowanych zmian ustawowych. Nie zgadzamy się z naszą oceną, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Wskazujemy, że przyczyną tego do zarzutu tych podmiotów w stosunku do proponowanych zmian ustawowych. Nie zgadzamy się z naszą oceną, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Wskazujemy, że przyczyną tego do zarzutu tych podmiotów w stosunku do proponowanych zmian ustawowych. Nie zgadzamy się z naszą oceną, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Z poważaniem,
Mariusz Cyszek
Przewodniczący Forum Budownictwa Śląskiego

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Departament: Ministerstwo

Data: 27 kwietnia 2022 r.
Znak sprawy: 00-18-730.44.2022.MD

Śląska Izba Budownictwa

Dyrektor: projektów ustaw dotyczących się do zmiany ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na Państwa wystąpienie informujemy, że kwestie związane z projektami zmian ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy – Prawo spółdzielcze oraz ustawy o zmianach ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i ustawy o zmianach ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, które nie usuwają, lecz skłaniają do rozważań dotyczących kompleksowej w sposób oczywisty na polu spółdzielczości mieszkaniowej.

Wskazujemy, że przyczyną tego do zarzutu tych podmiotów w stosunku do proponowanych zmian ustawowych. Nie zgadzamy się z naszą oceną, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Wskazujemy, że przyczyną tego do zarzutu tych podmiotów w stosunku do proponowanych zmian ustawowych. Nie zgadzamy się z naszą oceną, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Wskazujemy, że przyczyną tego do zarzutu tych podmiotów w stosunku do proponowanych zmian ustawowych. Nie zgadzamy się z naszą oceną, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Z szanowaniem,
Krzysztof Cyszek
Krzysztof Cyszek
Krzysztof Cyszek

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Departament: Ministerstwo

Data: 27 kwietnia 2022 r.
Znak sprawy: 00-18-730.44.2022.MD

Śląska Izba Budownictwa

Dyrektor: projektów ustaw dotyczących się do zmiany ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na Państwa wystąpienie informujemy, że kwestie związane z projektami zmian ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy – Prawo spółdzielcze oraz ustawy o zmianach ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i ustawy o zmianach ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, które nie usuwają, lecz skłaniają do rozważań dotyczących kompleksowej w sposób oczywisty na polu spółdzielczości mieszkaniowej.

Wskazujemy, że przyczyną tego do zarzutu tych podmiotów w stosunku do proponowanych zmian ustawowych. Nie zgadzamy się z naszą oceną, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Wskazujemy, że przyczyną tego do zarzutu tych podmiotów w stosunku do proponowanych zmian ustawowych. Nie zgadzamy się z naszą oceną, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Wskazujemy, że przyczyną tego do zarzutu tych podmiotów w stosunku do proponowanych zmian ustawowych. Nie zgadzamy się z naszą oceną, że projekt ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych jest niezgodny z zasadami państwa prawnego i nie może być wprowadzony do porządku prawnego.

Z szanowaniem,
Krzysztof Cyszek
Krzysztof Cyszek
Krzysztof Cyszek

PAŃSTWO INSPEKCJA PRACY

AKT POWOŁANIA

Pana
Mariusza Cyszek
w skład

ŚLĄSKIEJ RADY DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA PRACY
W BUDOWNICTWIE PRZY OKRĘGOWYM INSPEKTORZIE PRACY
W KATOWICACH

Katowice, 10.03.2022 r.

XVI ŚLĄSKIE SEMINARIUM BUDOWLANE

O problemach energii i zatrudnieniu w budownictwie

W dniach 3 – 4 marca 2022r. w hotelu Jaskółka w Ustroniu odbyło się XVI ŚLĄSKIE SEMINARIUM BUDOWLANE – zorganizowane przez Śląską Izbę Budownictwa oraz uczestników Forum Budownictwa Śląskiego: Śląską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa, Regionalny Związek Rewizyjny Spółdzielczości Mieszkaniowej w Katowicach i Instytut Gospodarki Nieruchomości w Katowicach.

Otwarcia obrad XVI Seminarium dokonali: **Mariusz Czystek** – Prezydent Śląskiej Izby Budownictwa i **Roman Karwowski** – Przewodniczący Rady Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Mariusz Czystek na wstępie omówił plany Izby na rok 2022, a następnie rozpoczęły się warsztaty: Rzetelne przeglądy kominiarskie, a rzeczywistość. Mariusz Czystek w swym wystąpieniu omówił sposób użytkowania przewodów i kanałów dymowych, spalinowych oraz wentylacyjnych, które powinny być zgodne z założeniami projektu tych przewodów i kanałów, uniemożliwiać ograniczenie lub utratę ich drożności i szczelności, zapewniać bezpieczeństwo użytkowników lokalu, zapewniać bezpieczeństwo oraz ochronę interesów użytkowników innych lokali, do których przylegają te przewody i kanały.

Użytkownik lokalu wyposażonego w przewody i kanały dymowe lub spalinowe oraz wentylacyjne jest obowiąz-

Mariusz Czystek i Roman Karwowski

zany zapewniać ich sprawność techniczną i użytkową, w przypadku wystąpienia objawów świadczących o zagrożeniu bezpieczeństwa osób lub mienia zaniechać użytkowania instalacji gazowej i podjąć stosowne działania zaradcze oraz poinformować właściwe służby i właściciela o wystąpieniu zagrożenia.

Trzeba też systematycznie wykonywać czynności konserwacyjnej, informować właściciela budynku o niewłaściwym funkcjonowaniu urządzeń spalinowych, dymowych lub wentylacyjnych.

Użytkownik lokalu korzystający z przewodów i kanałów dymowych lub spalinowych oraz wentylacyjnych może powierzać naprawę i konserwację tych urządzeń wyłącznie osobom posiadającym świadectwa kwalifikacyjne określone w odrębnych przepisach. Po przeróbie lub wymianie przewody i kanały dymowe lub spalinowe oraz wentylacyjne należy poddać kontroli.

Zgodnie z Prawem Budowlanym Art. 62.1. obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli okresowej, co najmniej raz

Andrzej Wnętrzak

w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych). Przewody spalinowe należy czyścić 2 razy w roku, przewody wentylacyjne należy czyścić raz na rok.

Przewody (kanały) kominowe w budynku: wentylacyjne, spalinowe i dymowe, prowadzone w ścianach budynku, w obudowach, trwale połączonych z konstrukcją lub stanowiące konstrukcje samodzielne, powinny mieć wymiary przekroju, sposób prowadzenia i wysokość, stwarzające potrzebny ciąg, zapewniający wymaganą przepustowość, oraz spełniające wymagania określone w Polskich Normach dotyczących wymagań technicznych dla przewodów kominowych oraz projektowania kominów.

Temat związany z bezpieczeństwem i kontrolą przewodów kominowych kontynuował **Andrzej Wnętrzak** – Prezes Zarządu Termokomin Sp. z o.o. Sp K.

O wyzwaniach stojących przed spółdzielniami mieszkaniowymi w aspekcie wzmacniania wielkiej płyty mówił **Wojciech Pękowski** – Dyrektor Techniczny firmy HILTI (POLAND).

Pod koniec XX wieku rozwój budownictwa mieszkaniowego w Polsce oparty był głównie na budownictwie prefabrykowanym wielkopłytyowym. Planowana żywotność projektowanych i realizowanych budynków z tych lat (60-80-tych) była na około 50-60 lat. Ten czas właśnie dobiega końca. W związku z tym budynki w dużej części zasobów Spółdzielni Mieszkani-

Wojciech Pękowski

wych oparte na tym budownictwie wymagają stałego i gruntownego modernizowania zarówno pod kątem konstrukcyjnym, funkcjonalnym, ale również pod kątem sprostania nowym wymaganiom i normom (np. cieplnym). Dobrze wykonane modernizacje pozwolą, wg wielu ekspertów w tej dziedzinie, przedłużyć żywotność prefabrykowanej konstrukcji budynków o kolejne 50, a może nawet 100 lat.

Patrząc na zagadnienie szeroko rozumianej modernizacji bloków z wielkiej płyty firma HILTI może zaoferować pomoc w innych trudnych zagadnieniach związanych z naprawami, remontami takimi jak: mocowanie izolacji spełniającej najwyższe kryteria również przeciwpożarowe, naprawę balkonów lub ich odtwarzanie, poszerza-

Cezary Makles

Arkadiusz Borek

nie lub wydłużanie, mocowanie balustrad, barier, wzmacnianie ścian płyt warstwowych klatek schodowych, zabezpieczenia ppoż., mocowanie instalacji i wiele innych.

Rozwiązanie dla niedoborów energii na przykładzie Spółdzielni Energetycznej „Helios” przedstawił **Arkadiusz Borek** Prezes Zarządu Instytutu Gospodarki Nieruchomościami, Prezes Zarządu Spółdzielni Energetycznej „Helios”.

Spółdzielnia Energetyczna HELIOS, to z założenia bezpieczna inicjatywa z bardzo dużym potencjałem, mająca na celu rozwój energetyki rozproszonej, z wykorzystaniem m.in. instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE), służących produkcji energii do zaspokajania potrzeb członków i użytkowników Spółdzielni. Niezaprzeczalną korzyścią tej inicjatywy jest stworzenie możliwości uzyskania częściowej niezależności energetycznej od podwyżek cen energii od zewnętrznych dostawców poprzez tańszą własną energię, co z kolei będzie zwiększać bezpieczeństwo energetyczne oraz ewentualnie umożliwi dodatkowy przychód dla członków utworzonej spółdzielni.

W związku z nowelizacją ustawy o odnawialnych źródłach energii (dalej: ustawa o OZE), wprowadzono do niej definicję prosumenta zbiorowego oraz prosumenta wirtualnego. Wobec powyższego, zaistniała ustawowa możliwość i celowość utworzenia wspólnego przedsięwzięcia, jakim jest Spółdzielnia Energetyczna HELIOS.

Dominik Bartecki

W myśl tejże ustawy o OZE, spółdzielnia energetyczna może być dla swoich członków prosumentem zbiorowym, a także prosumentem wirtualnym (dla spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorców, jednostek samorządu terytorialnego). Dlatego właśnie Spółdzielnia Energetyczna HELIOS będzie inicjowała, realizowała oraz wspierała finansowo, technicznie i logistycznie podejmowane przez jej członków zamierzenia, a także prowadzenie inwestycji związanych z produkcją energii m.in. na dachach budynków swoich członków. Natomiast ewentualne powstałe nadwyżki energii u jednego członka będzie mogła przekierowywać do jego innych budynków lub do innego członka należącego również do SE Helios. Dla członków zapewniona będzie transparentność działań Spółdzielni oraz ich podmiotowe uczestnictwo w przyjmowaniu kierunków i planów, a także uczestnictwo w realizowanych przedsięwzięciach.

Istotne detale przy projektowaniu i wykonywaniu systemów ociepleń omówił **Cezary Makles** z firmy Ceresit, który min. przedstawił historię firmy Henkel. Ceresit to marka o najdłuższej tradycji w klejowej ofercie firmy Henkel. Jest jedną z najbardziej znanych i najwyższej ocenianych marek chemii budowlanej na świecie. Dziś Ceresit postrzegany jest jako ekspert w dziedzinie układania płytek, izolacji i uszczelniania ich profesjonalne systemy wykorzystywane są przez fachowców z branży budowlanej w ponad 60 krajach na świecie.

Joanna Koch-Kubas

Certyfikacja wyrobów budowlanych – stalowe i aluminiowe elementy konstrukcyjne były tematem prelekcji **Dominika Barteckiego** – Dyrektora Centrum Certyfikacji TÜV Thüringen Polska.

Marka „TÜV” to synonim solidności, niezawodności i troski o bezpieczeństwo. To tradycja, która sięga XIX wieku. Stała troska o spełnienie wymogów i regulacji dotyczących bezpieczeństwa urządzeń, wyrobów i infrastruktury przemysłowej, to wyzwanie dla szybko zmieniającego się rynku i przemysłu 4.0. Jako niezależna jednostka TÜV Thüringen Polska potwierdza zgodność przestrzegania przepisów wynikających z norm, dyrektyw i regulacji specyficznych dla danej branży.

TÜV jest właśnie po to, aby pomóc zapewnić szeroko rozumiane bezpieczeństwo. TÜV Thüringen Polska jako jedyna jednostka niemiecka TÜV w Polsce posiada 50% kapitału polskiego. Korzysta z globalnych rozwiązań, działa jednak zgodnie ze specyfiką rynku krajowego. Do każdego klienta podchodzi indywidualnie, aby jak najdokładniej poznać jego potrzeby w kwestii wymogów bezpieczeństwa. Warsztaty – Założenia projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych – konsekwencje dla działalności spółdzielni prowadziła **Joanna Koch-Kubas** – Prezes Zarządu Regionalnego Związku Rewizyjnego Spółdzielczości Mieszkaniowej w Katowicach.

Tomasz Król doradca biznesowy, trener, twórca strategii rozwoju procesów

Tomasz Król

produkcyjnych, certyfikowany doradca zdroworozsądkowego zarządzania procesami wg. Teorii Ograniczeń Goldratta, założyciel Instytutu Doskonalenia Produkcji, ekspert zewnętrzny Fundacji platformy Przemysłu Przyszłości omówił problem: Skąd wziąć ludzi do pracy? Czy brak pracowników to problem, który można szybko rozwiązać?

Aleksandra Wojciechowska – Główny analityk ds. badań i analiz – reg. lider ds. Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji Instytutu Badań Edukacyjnych omówiła temat „Kwalifikacje rynkowe w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy”.

Kompetencje i kwalifikacje osób stanowią szczególnego rodzaju kapitał, którego znaczenie rośnie w warunkach globalnej konkurencji. Kompetencje i kwalifikacje muszą być stale doskonalone, aby umożliwiała osobom sprostanie wyzwaniom zmieniających się technologii, złożoności procesów gospodarczych i społecznych. Tym samym uczenie się w różnych formach, miejscach i przez całe życie, mające na celu rozwój kompetencji i kwalifikacji, staje się kluczem do zrównoważonego wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Zintegrowany System Kwalifikacji. Ustawa określa: zakres kwalifikacji włączonych do ZSK, Polską Ramę Kwalifikacji, standardy opisywania kwalifikacji zasady przypisywania poziomów PRK do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do ZSK, wymo-

Aleksandra Wojciechowska

Krystyna Szeja

Marcin Szczygieł

gi dot. podmiotów przeprowadzających walidację i certyfikowanie, zasady zapewniania jakości nad walidacją i certyfikowaniem.

Wymienione w Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji kwalifikacje rynkowe stwarzają przestrzeń dla przedsiębiorstw oraz podmiotów edukacyjnych i szkoleniowych do formułowania nowych kwalifikacji w oparciu o ziden-

tyfikowane zakresy wiedzy, umiejętności i kompetencje społeczne, które nie zostały jeszcze uwzględnione w formalnym systemie edukacji, lecz odpowiadają na potrzeby przedsiębiorstw.

Kwalifikacja to zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez ucze-

nie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący.

Najczęstsze błędy podczas przeglądów okresowych budynków przedstawiła **Krystyna Szeja** – Prezes Zarządu Baks Sp. z o.o.

Firma Baks powstała w październiku 2014 roku. Tworzą ją ludzie z wieloletnim doświadczeniem oraz ogromną wiedzą, która cały czas jest pogłębianą, aby świadczyć usługi budowlane na najwyższym poziomie. Kompetencje Baks Sp. z o.o. są doceniane przez klientów.

W ofercie firmy znajdują się: nadzór budowlany, projektowanie termomodernizacji, modernizacji, przebudowy, remontów, przeglądy techniczne budynków, inwentaryzacja budowlana, kosztorysowanie prac budowlanych, odbiory mieszkań i domów od dewelopera, sporządzanie protokołów odbioru domu lub mieszkania, doradztwo na każdym etapie budowy, kompleksowe prowadzenie budów.

Główna siedziba firmy znajduje się w Katowicach, jednak działa na terenie całego Śląska oraz okolic. Ofertę kieruje do wszystkich, którzy potrzebują profesjonalnego wsparcia z zakresu kompleksowych usług budowlanych.

Krystyna Szeja w swoim wystąpieniu poruszyła problemy braku przeglądu, przeglądu wykonanego przez nie-

Tomasz Sułkowski

uprawnione osoby, złą formę protokołu, brak wpisów do KOB.

Mówiła też o kontrolach bezpiecznego użytkowania obiektu, która winna być wykonana każdorazowo po wystąpieniu okoliczności wymienionych w art. 61.2 PB – wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska zie-

mi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu i zbiornikach wodnych, pożary, powódzie – w wyniku których następuje uszkodzenie lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

Alternatywne źródła energii dla pokrycia zapotrzebowania części wspólnych budynków to temat wykładu dr inż. **Marcina Szczygła** Prodziekana ds. Współpracy i Rozwoju Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej.

Zadania podwyższenia wynagrodzenia przez wykonawcę w obecnej sytuacji gospodarczej to temat wykładu, który przedstawił **Tomasz Sułkowski** – Właściciel Kancelarii Prawa Gospodarczego i Budowlanego Tomasz Sułkowski.

Dyskusja uczestników zamknęła pierwszy dzień seminarium.

W drugim dniu dokonano podsumowania obrad i przyjęto program przedsięwzięcia Forum i ustalenie tematyki konferencji „XII Śląskiego Forum Inwestycji, Budownictwa, Nieruchomości”, które odbędzie się we wrześniu br.

Ekipa HILITI POLAND

„Metalurg” z wielką historią

40 lat minęło...

Obchody 40-lecia SM „Metalurg” odbyły się w Muzeum Miejskim „Szttygarka” w Dąbrowie Górniczej. Zebrani wykonali pamiątkową fotografię

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Metalurg” w Dąbrowie Górniczej obchodzi swoje 40-lecie. W uroczystości, która odbyła się w dąbrowskim Muzeum Miejskim „Szttygarka” 20 maja br. nie zabrakło byłych i aktualnych pracowników, działaczy samorządu spółdzielczego i zaproszonych gości. Wzięli w nim udział m.in. **Marcin Bazylak**, prezydent Dąbrowy Górniczej, **Mariusz Czyszek**, prezydent Śląskiej Izby Budownictwa, przedstawiciele spółdzielni mieszkaniowych z regionu. Spotkanie było okazją do wspomnień i rozmów o wyzwaniach spółdzielczości w kolejnych latach. Zebrani otrzymali jubileuszową pu-

blikację pt. „Spółdzielnia Mieszkaniowa Metalurg w Dąbrowie Górniczej 1981-2021”.

Wróćmy do początków

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Metalurg” powstaje, ponieważ brakuje mieszkań dla pracowników Huty „Katowice”, Zakładów Koksoowniczych „Przyjaźń” i innych firm. Poza tym potrzebna jest instytucja, która zarządzałaby już istniejącymi osiedlami mieszkań zakładowych. Rejestracja SM „Metalurg” ma miejsce 12 grudnia 1981 r.

– To czas tworzenia podstaw spółdzielni, która została powołana do realizacji pro-

gramu mieszkaniowego realizowanego na rzecz KM Huta „Katowice” – wspomina Jerzy Kozakiewicz, który pełnił funkcję prezesa spółdzielni w latach 1982 – 1987, a w czasie uroczystości obchodów 40-lecia spółdzielni otrzymał tytuł prezesa honorowego SM „Metalurg”.

– Środki finansowe na rozpoczęcie naszej działalności stanowiła pożyczka zaciągnięta w kombinacie, do uzyskania której w dużym stopniu przyczynił się śp. Ryszard Ryza, ówczesny dyrektor pracy kombinatu – tłumaczy Jerzy Kozakiewicz. – Załóżek załogi spółdzielni stanowiły panie m.in. Janna Dzienniak, Anna Majchrowicz, Maria

Bednarz i Maria Kapica. W tym czasie praca w nowo powstałej spółdzielni wymagała szczególnego zaangażowania, energii, inicjatywy i przedsiębiorczości, którą nasi pracownicy się wykazywali.

Jedna z większych w regionie

W latach 80. spółdzielnia administruje lokalami o powierzchni blisko 300 tys. m kw., wielkimi osiedlami w Dąbrowie Górniczej – Gołonogu (m.in. „Manhattan”; os. przy ul. Kasprzaka, obecne osiedla przy al. Piłsudskiego i Cieszkowskiego), osiedlami w Sosnowcu (np. osiedlami w Zagórzu i „Środula”) oraz w Katowicach. Jest jedną z większych spółdzielni w regionie. Mieszkania są oddane „w powierzchniowo” spółdzielni przede wszystkim przez Hutę „Katowice”. Spółdzielnia opiekuje się także sieciami ciepłowniczymi, instalacjami wody i kanalizacji, prądu w osiedlach. Pracuje tu blisko 500 osób. Najbardziej doskwierają awarie sieci. Jak wspominają ówcześni pracownicy czasami awarii jest po kilkanaście w ciągu doby, brakuje materiałów budowlanych. Gospodarka PRL-u mocno daje się mieszkaniowce we znaki, ale ludzie się poddają.

– *Mówiono wtedy, że może jest ciężko, ale była dobra atmosfera. Ludzie inaczej ze sobą współistnieli, na forum zawodowym i towarzyskim. W spółdzielni był naprawdę fajny zespół ludzi, myśmy wiedzieli, co chcemy zrobić* – podkreśla **Andrzej Smolnicki**, od 1 kwietnia 1988 roku, do września 1994 r. wiceprezes ds. zasobów powierniczych Huty „Katowice” w SM „Metalurg”. – *Pracownicy, albo mieli mieszkanie w zasobach realizowanych przez spółdzielnię, albo w zasobach powierniczych. Wszystko kręciło się wokół ich życiowych problemów, dlatego potrafili się angażować. Np. osiedle „przy Gwieździe”, (wcześniej przy ul. Wybickiego i Cedlera, dziś Cieszkowskiego w Dąbrowie Górniczej) awaria sieci. Rura biegła na głębokości kilku metrów, musiała tam wejść koparka. Tego nie dało się zrobić w ciągu jednego dnia, pracę zaczynało się rano, a kończyło wieczorem następnego. Wiadomo było, że ci ludzie są bez wody czy bez ciepła, ale nie narzekali, byli wobec siebie odpowiedzialni, wyrozumiali.*

– *Musimy też pamiętać, że występowały ogromne braki w materiałach budowlanych, na które trzeba było robić roczne zamówienia, a i tak dostawało się tylko znikomą część potrzebnych rzeczy* – dodaje Andrzej Smolnicki. – *Wiąże się z tym pewne zdarzenie. Potrzebne były miotły, z witek, tzw. „ulicznice”, które się bardzo*

W obchodach uczestniczyli pracownicy spółdzielni i przedstawiciele samorządu spółdzielczego oraz zaproszeni goście: Marcin Bazylak, prezydent Dąbrowy Górniczej, Mariusz Czystek, prezydent Śląskiej Izby Budownictwa

Andrzej Madej, prezes SM „Metalurg” otrzymał tytuł członka honorowego Śląskiej Izby Budownictwa

zużywały, dlatego rocznie potrzebowaliśmy ich nawet 1,5 tysiąca. Zamówiłem większą ilość, 9 tys. sztuk. Byłem pewien, że tyle nie dostanę. A tu przyjechało 9 tys. miotł, czekają w wagonie w Ząbkowicach. Nie wiedziałem, co robić. Obdzwoniłem inne spółdzielnie, błyskawicznie miotły się rozeszły. Ledwo zostawiłem dla naszych zasobów 2 tys. sztuk...

W Olkuszu i w Dąbrowie

– *Na przełomie lat 80. i 90. rozpoczęliśmy duże inwestycje budowlane, powstały Osiedla „Słowiki” w Olkuszu i przy ul. Augustynika w Dąbrowie Górniczej. Wykonawcą dąbrowskiej inwe-*

*stycji był „Fabud” Siemianowice, projekt wykonał „Inwestprojekt” Śląsk. To było budownictwo „z wielkiej płyty”, ale takiej porządnej „wielkiej płyty” (W70) – mówi **Mieczysław Sudnik**, prezes SM „Metalurg” w latach 1987 – 1991, wcześniej wiceprezes spółdzielni ds. inwestycyjnych. – *Wróćmy do Olkusza. To osiedle było potężną inwestycją, która obejmowała cały kompleks budynków mieszkalnych usytuowanych wokół placu centralnego z wieżą zegarową. Problemem była kwestia własności terenów, które należały do osób prywatnych. Spółdzielnia musiała je w całości wykupić. I tak dobrze jednak, że w Olkuszu wolne tereny pod budownictwo w ogóle były.**

Osiedle SM „Metalurg” przy ul. Augustynika w Dąbrowie Górniczej

Zdjęcia: mat. prasowe

Osiedle Robotnicze SM „Metalurg” w Dąbrowie-Ząbkowicach

Na początku XXI w. spółdzielnia zrealizowała m.in. osiedle domów jednorodzinnych przy ul. Kotarbińskiego.

Np. obok istniejącego Osiedla „Słowiki” miało powstać drugie, ale inwestycja nie doszła do skutku. (Podobnie jak nowe osiedle pomiędzy Pogorą III i dzisiejszą „IV” w Dąbrowie, które miało być bliźniacze do olkuskiego, które też nie zostało zrealizowane).

Czarne chmury nad spółdzielnią

Wielkim tąpnięciem okazuje się wypowiedzenie umowy „o powiernictwie” przez hutę w 1990 r. (Huta przejęła mieszkania z powrotem, a później zaczęła je wyprzedawać, powstawały wspólnoty miesz-

kaniowe). W spółdzielni pozostaje garstka pracowników, którzy zarządzali nowo powstającym osiedlem przy ul. Augustynika w Dąbrowie Górniczej-Centrum, osiedlem Robotniczym w Ząbkowicach i budynkami przy ul. Tierieszkowej w Gołonogu. W międzyczasie ze spółdzielni wyłączyła się część pracowników, którzy stworzyli SM „Nowa” w Olkuszu i administrowali nowym osiedlem „Słowiki”.

Lata 90. i XXI wiek

Spółdzielnia cały czas inwestuje, co wyróżnia ją na tle innych w regionie. Nowe

budownictwo powstaje przy ul. Kopernika, Starej (ponad 200 mieszkań), Kotarbińskiego w Dąbrowie (osiedle domów jednorodzinnych). Poza tym w 2005 r. wprowadzono system zarządzania jakością ISO 9001:2000, jako w jednej z pierwszych spółdzielni w województwie. Podkreśla to także Zbigniew Durczok, wieloletni prezes Zarządu Regionalnego Związku Rewizyjnego Spółdzielczości Mieszkaniowej.

– Członkami naszej spółdzielni w większości byli pracownicy Huty „Katowice” i Koksowni Przyjaźń, ale również inni, którzy oczekiwali na mieszkanie, mieszkań-

cy Dąbrowy i okolic. Każdy z nich chcąc mieszkać w ładnie zadbanym budynku oczekiwał nie tylko prac wykonywanych przez spółdzielnię, ale też angażował się sam, by tak było – tłumaczy **Andrzej Madej**, prezes SM „Metalurg” (związany ze spółdzielnią od 1989 r.). – W tym miejscu ważna jest współpraca z miastem, które w ostatnich latach, np. w ramach Budżetu Partycypacyjnego dało możliwość, że wszyscy mieszkańcy bez podziału, (na to jakie to są zasoby czy spółdzielni, czy gminy) mogli poprawiać miejsca swojego zamieszkania.

Także w osiedlach SM „Metalurg” powstały place zabaw, parkingi. Mieszkańcy sami zgłosili też, by dość zaniedbany teren przy „Pomniku 10. powieszonych” w Osiedlu przy ul. Augustynika w Dąbrowie został ładnie w ramach Budżetu Partycypacyjnego przez miasto uporządkowany.

– Świadczy, to o tym że współpraca wszystkich mieszkańców Dąbrowy przynosi efekty, a rolę wiodącą dzierży gmina, która koordynuje wszystkie sprawy na odpowiednim szczeblu tak, by nie było enklaw zaniedbanych. Dobrze się dzieje, że od dłuższego czasu władze miasta realizują programy, które temu służą. Ważny jest też Program Rewitalizacji, który w mieście funkcjonuje. Spółdzielnia zgłosiła do rewitalizacji 6 budynków w Osiedlu Robotniczym i przy ul. Tierieszkowej. Zobowiązanie wykonaliśmy – dodaje prezes Andrzej Madej. – Te przykłady świadczą dobitnie, że nasze związki z miastem są bardzo cenne i ważne. Nasi mieszkańcy są dąbrowianami, wszystkim nam zależy, by miasto było dobrym miejscem do zamieszkania i do wypoczynku.

Nowe funkcje spółdzielni

Spółdzielnie mieszkaniowe nie cieszą się dobrą opinią społeczną. SM „Metalurg” mieszkańcy jednak docenili, dziś zarządza ona 62. nieruchomościami własnymi i wspólnot mieszkaniowych. To budynki wielorodzinne, osiedle domów jednorodzinnych, lokale użytkowe, garaże. Stawiając na oszczędność energii i ekologię.

„Metalurg” za swoją pracę otrzymał również wiele nagród i wyróżnień, np. Wielką Nagrodę Prezydenta Śląskiej Izby Budownictwa. Wyróżniano też przedstawicieli Zarządu i Rady Nadzorczej. 20 maja br. podczas obchodów jubileuszu 40-lecia SM „Metalurg” Andrzej Madej, prezes SM „Metalurg” otrzymał tytuł członka honorowego Śląskiej Izby Budownictwa

Historii spółdzielni „Metalurg” poświęcona jest pięknie wydana monografia autorstwa znanej śląskiej dziennikarki Agnieszki Zielińskiej. Starannie przygotowana praca zawiera ogromną ilość informacji na temat spółdzielni ilustrowanych unikatowymi zdjęciami.

w Katowicach. Marcin Bazylak, prezydent Dąbrowy Górniczej, podkreślał podczas uroczystości, że spółdzielnia to ludzie, członkowie, pracownicy, samorząd spółdzielczy. Mariusz Czyszek, prezydent Śląskiej Izby Budownictwa również podkreśla, jak ważną rolę pełnią spółdzielnie mieszkaniowe dla społeczeństwa i jak istotne jest pamiętanie o osobach ważnych dla naszego regionu w kontekście jego gospodarki, a zwłaszcza budownictwa.

– Jubileusz SM „Metalurg” przypomina nam, że Śląsk tworzyli ludzie związani z budownictwem, m.in. prezydenci Śląskiej Izby Budownictwa śp. Barbara Blida i Tadeusz Wnuk. O tych postaciach trzeba przypominać zwłaszcza ludziom młodym. Właśnie ludzie młodzi, by zdobyć mieszkanie na preferencyjnych warunkach muszą się teraz zrzesać i tworzyć spółdzielnie. Deweloperzy nie

zapewnią tańszego budownictwa społecznego, z którego zrezygnowały też miasta. Pozostaje spółdzielczość i spółdzielnie – zwracał uwagę podczas obchodów **Mariusz Czyszek**.

Przedstawiciele SM „Metalurg” wystąpili do Śląskiej Izby Budownictwa o uhonorowanie prezydenta Marcina Bazylaka tytułem autorytetu gospodarki śląskiej za realizowanie w Dąbrowie nowego, kompleksowego systemu komunikacji i wspólne inwestycje miasta – PKP i „Tramwajów Śląskich”.

Na zakończenie zebrani otrzymali jubileuszową publikację Agnieszki Zielińskiej pt. „Spółdzielnia Mieszkaniowa Metalurg w Dąbrowie Górniczej 1981-2021”.

Agnieszka Zielińska
Zdjęcia: Dariusz Nowak

Galeria Grafiki w siedzibie Izby w Katowicach

Godna uwagi jest zorganizowana w holu biura Izby Galeria Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej prezentująca grafiki wykonane przez studentów architektury podczas zajęć z przedmiotu Grafika Artystyczna pod kierunkiem Prof. Jacka Joostberensa w Katedrze RAr4. Galeria pod patronatem Dziekana Wydziału Prof. PŚ Klaudiusza Fross oraz Prezydenta ŚIB Mariusza Czystek. Galerię otwarto w sierpniu 2021. Zapraszamy do odwiedzenia biura Izby, a przy okazji do oglądania ciekawych form graficznych.

Gala 20-lecia

Wiedza i zaufanie

W sobotni wieczór 26 marca 2022 w Wielkiej Sali Koncertowej NOSPR w Katowicach miała miejsce niecodzienna uroczystość – właśnie tutaj członkowie samorządu zawodowego inżynierów budownictwa na Śląsku świętowali dwudziestolecie istnienia Śląskiej IOIB.

Wybór siedziby NOSPR na galę był nieprzypadkowy. W zamyśle organizatorów centralna uroczystość obchodów 20-lecia ŚIOIB miała odbyć się w miejscu mogącym pomieścić jak największą liczbę osób, spośród blisko 13-tysięcznej rzeszy członków Śląskiej IOIB, inżynierów budownictwa wykonujących co dzień szlachetny zawód zaufania publicznego. Ponadto gmach NOSPR-u jest chlubą Katowic jako wybitne, niekwestionowane dzieło sztuki architektoniczno-budowlanej.

Tego wieczoru wypełniona po brzegi Wielka Sala Koncertowa zgromadziła, oprócz członków Śląskiej IOIB uczestniczących w uroczystości wraz z osobami towarzyszącymi, licznych znamienitych gości. Przybyłych powitał prowadzący galę Krzysztof Respondek, znany aktor, piosenkarz i artysta kabaretowy ze Śląska. Wśród gości, których listę wyświetlano równocześnie na ekranie, byli m.in. posłowie na Sejm RP: Jerzy Polaczek i Mariusz Trepka, Adam Baryłka – Dyrektor Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji Ministerstwa Rozwoju i Technologii, Grzegorz Polak – z-ca Dyrektora Departamentu Usług Cyfrowych Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, Magdalena Szewczuk-Szturc – Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (ŚUW), Bożena Goldamer-Kapała – Dyrektor Wydziału Infrastruktury ŚUW, Elżbieta Oczkowicz – Śląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego, Dariusz Iskanin – radny Sejmiku Województwa Śląskiego, prezydenci miast w których znajdują się biuro i placówki terenowe Śląskiej IOIB – z Prezydentem Miasta Częstochowy Krzysztofem Matyjaszczykiem i Wiceprezydentem Miasta Katowice Waldemarem Bojarunem na czele. Słowa powitania skierował również do przedsta-

R. Karwowski, przewodniczący Rady ŚIOIB

wicieli wyższych uczelni technicznych województwa śląskiego – z Rektorem Politechniki Śląskiej Arkadiuszem Mężykiem i Prorektorem Politechniki Częstochowskiej Jerzym Wiślockim na czele, do przedstawicieli władz Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa i okręgowych izb inżynierów budownictwa – z Prezesem Krajowej Rady PIIB Zbigniewem Klemyńskim na czele, przedstawicieli środowisk i organizacji gospodarczych województwa śląskiego, do grona reprezentantów Śląskiego Forum Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego, przewodniczących i prezesów Oddziałów Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych, sponsorów obchodów Jubileuszu 20-lecia ŚIOIB oraz członków Śląskiej IOIB i wszystkich, którzy wraz z nimi świętowali jubileusz ŚIOIB.

Wyświetlony kilkunastominutowy film o Śląskiej IOIB, z wypowiedziami zarówno osób tworzących Izbę lub działających w jej organach statutowych jak i „szeregowych” członków samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, wskazywał jak ważne jest istnienie Izby skupiającej osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie oraz wspomagającej je w codziennej pracy. Dlatego tak uroczystość świętujemy jubile-

usz 20-lecia Izby? Bo mocą ustawy z 15 grudnia 2000 roku powstała możliwość utworzenia samorządu zawodowego inżynierów budownictwa. Ten zapisany w Konstytucji RP przywilej mają tylko zawody zaufania publicznego – zawody mające szczególne znaczenie dla interesu publicznego i obywateli. Bo od codziennej, sumiennej pracy projektantów, kierowników budów i inspektorów nadzoru zrzeszonych w okręgowych izbach inżynierów budownictwa zależy niezawodność i bezpieczeństwo obiektów budowlanych, za które ponoszą osobistą odpowiedzialność. To przez zaufanie do wiedzy i kompetencji budownicznych można czuć się bezpiecznie w budynkach, obiektach przemysłowych i użyteczności publicznej, w których mieszkamy, pracujemy lub które odwiedzamy, na wiaduktach i mostach dróg, jakie co dzień przemierzamy.

Na scenę został poproszony gospodarz uroczystości Roman Karwowski, przewodniczący Rady ŚIOIB. Podziękował zebranym za liczne przybycie i nawiązał do dramatycznej sytuacji za wschodnią granicą. „Zaczynając ponad półtora roku temu organizację obchodów jubileuszu 20-lecia ŚIOIB główną naszą troską było, czy Covid znów nas nie zaskoczy. Nikt nie pomyślał, że mogą zdarzyć się jeszcze większe tragedie niż te związane z pandemią. Teraz zapewne każdy z nas bardziej docenia zwykłe codzienne rzeczy i spokojne spotkania, nie zapominając jednocześnie o problemach uchodźców i pomagając im na różne sposoby” powiedział R. Karwowski. Zwracając się do licznie zgromadzonych podziękował za udział w gali znamienitym gościom – niestety kilka osób ze względu na obowiązki związane z sytuacją w kraju nie mogło skorzystać z zaproszenia – oraz licznie przybyłym inżynierom budownictwa, „**bo to przecież nasze wspólne święto, a nasza Izba, to nasza wspólna historia, to 20 lat budowania wiedzy i zaufania – hasło to przyświeca obchodom naszego jubileuszu.** Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa to prawie trzynastotysięczna rzesza osób, po-

łączonych wykonywaniem odpowiedzialnego zawodu i pasją budowania. Nasza praca to mnogość zadań, mnogość doświadczeń i nieustannie podejmowanych decyzji, które na co dzień mają wpływ na życie milionów ludzi. Wnosimy realny wkład w codzienne życie całego społeczeństwa, bowiem jesteśmy twórcami tysięcy obiektów budowlanych, i to nie tylko na terenie województwa śląskiego”, powiedział R. Karwowski. Na zakończenie swojego wystąpienia przekazał podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w działalność naszego samorządu zawodowego, zarówno członkom jak i pracownikom, a także przedstawicielom instytucji, organizacji i podmiotów współpracujących z naszą Izbą – dzięki nim Śląska OIIB ma silną pozycję, wychodzącą poza ramy województwa. Życzył wszystkim członkom spokoju i pokoju, dobrego prawa oraz by codzienna praca przynosiła satysfakcję i społeczny szacunek.

Po wystąpieniu przewodniczącego Rady ŚOIIB na ekranie pojawiły się filmy z gratulacjami przedstawicieli rządu: Piotra Uścińskiego – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii oraz Doroty Cabańskiej – p.o. Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Prowadzący galę K. Respondek zwrócił też uwagę na bardzo liczne listy gratulacyjne kierowane do Śląskiej OIIB na ręce przewodniczącego Rady ŚOIIB, po czym ogłosił ważną część uroczystości, jaką jest ceremonia wręczenia odznaczeń państwowych.

Na wstępie poinformował o przyznaniu Zbigniewowi Dzierżewiczowi Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla rozwoju budownictwa, za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej i wdrożeniowej oraz w działalności na rzecz samorządu zawodowego inżynierów budownictwa – Order zostanie wręczony w terminie późniejszym w Pałacu Prezydenckim przez Prezydenta RP.

Odnaczenia państwowe – nadane z okazji Jubileuszu 20-lecia Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Katowicach przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – za zasługi w działalności na rzecz rozwoju budownictwa to: Złote, Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi.

Złotym Krzyżem Zasługi zostali uhonorowani: Jerzy Dzierżewicz, Roman Karwowski i Janusz Kozula, Srebrnym Krzyżem – Krzysztof Ciesiński i Jerzy Skotny, Brązowym Krzyżem – Danuta Bochyńska-Podloch, Urszula Kallik, Józef Kluska i Maria Świerczyńska.

Kolejne odznaczenia to Złoty i Srebrny Medal za Długoletnią Służbę przyznane

za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej. Medalem Złotym została wyróżniona Krystyna Trojan, a Srebrnym – Elżbieta Godziesza.

Odnaczenia państwowe wręczała Magdalena Szewczuk-Szturc z ŚUW, a w imieniu odznaczonych podziękowała Danuta Bochyńska-Podloch.

Następnie został zaproszony na scenę prezes Krajowej Rady PIIB profesor Zbigniew Kledyński. W krótkim wystąpieniu, nawiązującym do niepewności i niepokoju w ostatnim czasie, przytoczył treść starej prawdy, że niezbędnym warunkiem zwycięstwa sprawiedliwości, prawdy i dobra jest trwanie życia – i temu życiu służy nasz zawód. Życzył też pokoju, spokoju, optymizmu i zadowolenia z wykonywanej pracy.

Roman Karwowski przystąpił w towarzystwie prezesa KR PIIB do wręczania Statuetek z okazji 20-lecia ŚOIIB, stanowiących aktualnie najważniejsze wyróżnienie w ŚOIIB.

Statuetki zostały przyznane przez Kapitułę osobom, które przed dwudziestu laty aktywnie uczestniczyły w tworzeniu samorządu zawodowego inżynierów budownictwa na Śląsku, a także osobom, które w ciągu 20 lat istnienia tego samorządu wniosły największy wkład w funkcjonowanie Śląskiej OIIB. Autorem statuetki jest śląski rzeźbiarz Bogumił Burzyński, a jest ona dedykowana i sygnowana indywidualnie dla każdego z wyróżnionych.

Statuetki z okazji 20-lecia ŚOIIB otrzymali: Franciszek Buszka, Krzysztof Ciesiński, Stefan Czarniecki, Jerzy Dzierżewicz, Zbigniew Dzierżewicz, Janusz Kozula, Józef Kluska, Andrzej Nowak, Waldemar Szeleper i Barbara Twardosz-Michniewska; w imieniu zmarłego w ubiegłym roku Stefana Wójcika statuetkę odebrała córka Agata Manterys.

Statuetki z okazji 20-lecia ŚOIIB Kapituła przyznała również:

- administracji publicznej – Wydziałowi Infrastruktury Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach i Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektoratowi Nadzoru Budowlanego w Katowicach za budowanie pozytywnych, merytorycznych i twórczych relacji pomiędzy administracją publiczną a śląskim samorządem zawodowym inżynierów budownictwa. Jednocześnie jest podziękowaniem za dotychczasową współpracę i realizację wielu wspólnych przedsięwzięć dobrze służących śląskiemu budownictwu – statuetki otrzymały Bożena Goldamer-Kapała i Elżbieta Oczkowicz;

- wyższym uczelniom województwa śląskiego – Politechnice Śląskiej i Politechnice Częstochowskiej za tworzenie systemowych warunków kształcenia profesjonalnych kadr technicznych dla budownictwa regionu i całego kraju oraz za budowanie pozytywnych i merytorycznych relacji pomiędzy Politechniką Śląską i Politechniką Częstochowską a samorządem zawodowym inżynierów budownictwa województwa śląskiego – statuetki otrzymali Rektor Politechniki Śląskiej, prof. Arkadiusz Mężyk i Prorektor ds. nauki Politechniki Częstochowskiej, prof. Jerzy Wysłocki;

- Śląskiej Izbie Budownictwa – jako wyraz uznania za budowanie pozytywnych, merytorycznych i twórczych relacji pomiędzy Śląską Izbą Budownictwa a śląskim samorządem zawodowym inżynierów budownictwa. Jednocześnie jest podziękowaniem za dotychczasową współpracę i realizację wielu wspólnych przedsięwzięć dobrze służących budownictwu; statuetkę otrzymał Mariusz Czystek – Prezydent Śląskiej Izby Budownictwa.

W imieniu wyróżnionych podziękowania złożył prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk.

Członkowie ŚIOIB uhonorowani odznaczeniami państwowymi

Na zakończenie części oficjalnej K. Respondek podziękował w imieniu organizatorów patronom honorowym – Wojewodzie Śląskiemu, Marszałkowi Województwa Śląskiego, Prezydentowi Miasta Katowice, patronom medialnym – Telewizji Katowice, Radiu Katowice, „Inżynierowi Budownictwa” oraz wszystkim sponsorom – są nimi głównie firmy współpracujące ze ŚIOIB, w których pracuje w całej Polsce wielu członków naszego samorządu zawodowego; głównym – platynowym sponsorem obchodów 20-lecia ŚIOIB jest Budimex SA, którego krótka prezentacja została wyświetlona na ekranie.

Następnie zaprosił uczestników gali na półgodzinną przerwę z jubileuszowym toastem, a po przerwie na wspaniały koncert.

Gwiazdą wieczoru była KAYAH ze swoim muzycznym zespołem, znana wokalistka, producentka muzyczna i autorka tekstów. Nagradzany gorącymi oklaskami dynamiczny występ i zaproszenia do wspólnego śpiewania przebojów z jej repertuaru podobał się zarówno młodszej jak i starszej generacji widzów. Mimo, że koncert miał z założenia charakter rozrywkowy, było w nim miejsce również na refleksje artystki związane z dramatyczną sytuacją na Ukrainie, podkreślenie solidarności Polaków z Ukraińcami, apel o wzajemny szacunek ludzi do siebie i oczywiście wyrażenie uznania dla naszego zawodu. Dwa utwory wykonał w duecie z wokalistką jej gość – Andrzej Piaseczny, również entuzjastycznie przyjęty przez publiczność. Wieczorny koncert stanowił znakomite podsumowanie uroczystości.

Maria Świerczyńska

Członkowie ŚIOIB wyróżnieni statuetkami 20-lecia ŚIOIB

Statuetki dla podmiotów współpracujących z ŚIOIB

Statuetka BenchMan

W trakcie XXIII Gali Budownictwa miała swoją premierę Nagroda Art & Design in Public Space i Statuetka BenchMan. To szczególne wyróżnienie ma wspierać i promować sztukę oraz design w przestrzeni publicznej Regionu Śląska. Statuetką nagradzane są interesujące realizacje małej architektury oraz osoby, firmy, instytucje promujące design. Statuetkę otrzymają także kolejne realizacje nakładek BenchMan. Genezą nagrody jest program badawczy Art & Design in Public Space realizowany pod kierunkiem prof. Klaudiusza Fross, Dziekana Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej. Inspiracją dla statuetki jest zrealizowana w kampusie Politechniki Śląskiej

w 2020 roku nakładka BenchMan (autor prof. K. Fross). W tym samym roku BenchMan otrzymał Główną Nagrodę Expo Gliwice. Do tej pory zrealizowano 9 nakładek BenchMan w Gliwicach i Mikołowie. Każdy BenchMan ma przypisany kolejny nr realizacji oraz różni się swoim wyrazem. Pomysłodawcą wyróżnienia oraz autorem statuetki jest prof. PŚ Klaudiusz Fross. Nagrodę rekomenduje Śląska Izba Budownictwa i Wydział Architektury Politechniki Śląskiej. Dnia 19 listopada 2021 w Teatrze Rozrywki w Chorzowie podczas Gali po raz pierwszy uhonorowano statuetkami: Zamek Cieszyn – za propagowanie dobrego designu, firmę

Fulco System sp. z o.o. – za poszukiwanie charakterystycznego designu w seriach produkcyjnych małej architektury, Zakład Inżynierii Miejskiej sp. z o.o. w Mikołowie – za realizację 5 ławek z nakładką BenchMan. Kolejne dwie statuetki wręczono dnia 6 marca 2022 podczas Gliwickich Targów Budownictwa w Hali Arena. Otrzymali je: MAXIM-ART Pracownia Sztukatorska z Mikołowa – za najwyższy poziom renowacji, rekonstrukcji i konserwacji obiektów zabytkowych w przestrzeniach publicznych oraz architekt Lech Wróblewski WL-PROJEKT za polski design wzorcowych budynków jednorodzinnych pasywnych i energooszczędnych.

City-Cube

KLAUDIUSZ FROSS
ROXANA FROSS

– meble miejskie

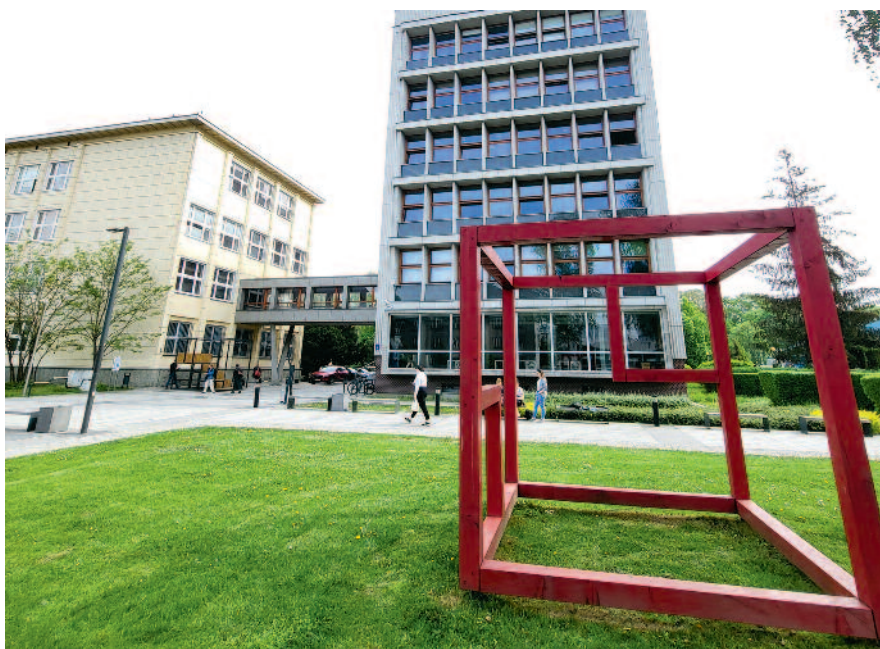
Cit-Cube Wydziału Architektury PŚ to ściennie, ażurowe, stalowe ramy o wymiarach 3x3x3m. Całość wykonano z profili stalowych rur kwadratowych 60x60x3mm, spawanych i skręcanych. Podłoga i stopnice-siedziska z deski tarasowej impregnowanej naturalnej. Każdy ma inny układ funkcjonalny: naprzemienne siedziska amfiteatralne (zlokalizowany w strefie wejścia do Wydziału Architektury PŚ), dwustronny, siedziska amfiteatralne oraz siatka do leżenia (zlokalizowany w strefie wejścia do hali sportowej Ośrodka Sportu PŚ), z ławkami, przysiadką, stolikiem wysokim, zestawem do siedzenia i stolikiem wiszącym, podjazdem dla wózków, przystosowany dla osób niepełnosprawnych i seniorów (w ciągu pasażu Akademickiej, przy budynku nr 7). Wszystkie City-Cube są nieustannie użytkowane, wpisały się w przestrzeń kampusu, dają nową jakość użytkowania prze-

strzeni publicznej, należą do kategorii mebli miejskich.

City-Cube o różnej funkcjonalności zaprojektowano w ramach zajęć ze studentami architektury w formie PBL (Project Base Learning). Wszystkietrzy konstrukcje City-Cube zrealizowano w ramach Programu Badawczego *Art. & Design in Public Space*. Zespół autorski: prowadzący Prof. PŚ Klaudiusz Fross, dr Iwona Benek, konstrukcja mgr inż. Mariusz Czystek, mgr inż. Roxana Fross, konsultacje prezes Henryk Jaworek, studenci architektury: Marta Błaszczuk, Dominika Bednarz, Hanna Galas, Anna Kieloch, Patryk Prychodko, Patrycja Sojka, wykonawca konstrukcji stalowej z wyposażeniem firma KIZO z Mikołowa.

Pierwszy City-Cube postawiony został w centralnym punkcie spokojnego, międzywydziałowego dziedzińca, na nieużytkowanym od lat trawniku. Przez

pierwsze 2 miesiące stał się tak popularny i licznie odwiedzany przez młodzież szkół średnich, że musiał zostać przeniesiony w strefę wejścia sąsiedniego budynku na prośbę straży akademickiej. Autor do końca nie jest pewien, czy decyzja o przeniesieniu była słuszna, w końcu City-Cube spełniał swoją rolę, służył użytkownikom, dawał zadowolenie, stał się rozpoznawalnym, kultowym miejscem spotkań młodzieży, uaktywnił nieużytkowaną przestrzeń. Dał też wiele satysfakcji projektantom. Można powiedzieć, że stał się ofiarą swojego sukcesu. Zbyt duża ilość użytkowników sprawiała problemy z utrzymaniem porządku oraz nadmiernym wydeptaniem trawy wokół obiektu. Niemniej badania obserwacyjne były zarówno emocjonujące jak i niezwykle inspirujące oraz dały sporo ciekawych wniosków i porad na przyszłość. Wyniki badań udowodniły, jak

ważna jest rola designu, jak duże ma znaczenie ciekawa przestrzeń publiczna, jak jeden element małej architektury może zmienić od lat nieodwiedzaną przestrzeń w najbardziej popularną i lubianą. Wniosek jest jeden, potrzeba tego typu mebli miejskich jest duża, a miasto Gliwice wchłonęło by kilkanaście takich City-Cube, o różnej konfiguracji funkcjonalnej dostosowanej do miejsca.

Duże zainteresowanie City-Cubami wykazał Prezes Zakładu Inżynierii Miejskiej w Mikołowie Pan Marcin Stokłosa (członek Rady Dziekańskiej Wydziału Architektury PŚ). Być może kolejne staną właśnie w Mikołowie.

Uwaga! Jeżeli idea City-Cube podoba Ci się i chcesz postawić kolejnego City-Cube u siebie w mieście lub na osiedlu, autorzy udostępnią projekt ogólny, a także zaproponują konfiguracje wyposażenia, (kontakt: kladiusz.fross@polsl.pl).

Kampus i osiedle studenckie Politechniki Śląskiej. Przestrzeń publiczną, małą architekturę, design, zieleni urządzonej i naturalne łaki kwiatowe

Mikro-przestrzenie publiczne

KLAUDIUSZ FROSS

Czasami trudno jest zachować wysoką jakość lub zrewitalizować duży teren rekreacyjny jak park miejski czy osiedlowy skwer. Wiele miejsc publicznych czeka na odnowienie, poprawę jakości, dostosowanie do obecnych oczekiwań i wymagań. Obecnie już nie wystarczy postawienie nowej ławki. Nawet od ławki wymaga się dużo więcej niż samo siedzenie. Jednym z niedrogich sposobów na zmianę wizerunku miejsca i poprawę jakości dawno nie zmienianych terenów rekreacyjnych mogą być **mikro-przestrzenie publiczne** (Fross K. 2020). Niewielka zmiana, ale o wyrazistym charakterze, wysokiej jakości, ciekawym designie sprawi, że duży obszar zmieni swój wizerunek, że stanie się ponownie zauważalny i atrakcyjny. Może być to np. wymiana starej ławki na zestaw rekreacyjny, kilka siedzisk, stolik, stojak na rowery, oświetlenie dekoracyjne itp. Takie miejsce od razu jest zauważane i może stać się ulubionym lub wręcz kultowym miejscem spotkań. Takie projektowanie punktowych mikro-stref rekreacji można nazwać interwencyjnym.

W kampusie Politechniki Śląskiej znajdują się ciekawe przykłady zarówno mikro-przestrzeni publicznych jak i eksperymentalne elementy małej architektury oraz designu przyciągające znaczne ilości użytkowników. Ich rolą jest danie nowej jakości przestrzeni publicznej, rewitalizacja obszaru kampusu, zwrócenie uwagi, przyciągnięcie użytkowników. Z badań obser-

wacyjnych wynika, że obecnie za sprawą elementów małej architektury przestrzenie są chętnie użytkowane i lubiane przez studentów, a także przyciągają mieszkańców miasta na spacer, zachęcają do przyjsia i odpoczynku, robienia zdjęć i selfie. Pośrednio przyczyniają się do popularyzowania Politechniki w społeczeństwie.

Dziesięć mikro-przestrzeni publicznych Politechniki Śląskiej o różnej wielkości wykonane w zrewitalizowanej strefie osiedla studenckiego (akademiki) Politechniki Śląskiej w Gliwicach wg koncepcji architektoniczno-urbanistycznej Prof. PŚ Klaudiusza Fross (konsultacje zieleni Prof. PŚ Krzysztof Rostański, projekt budowlano-wykonawczy BAUREN, 2019).

Zrealizowano 10 stref od najmniejszych z kilkoma siedziskami do dużych zestawów wielofunkcyjnych. Mikro-strefy umieszczono przy każdym wejściu do budynków akademików, we wspólnych przestrzeniach z zielenią wysoką pomiędzy budynkami, oraz w miejscach gdzie kiedyś stała stara, zniszczona ławka. Mikro-przestrzenie pokryły się z rewitalizacją całego terenu wraz z zielenią, parkingami, chodnikami, oświetleniem, a także odnowieniem elewacji i remontami kapitalnym wnętrzem akademików. Wszystkie elementy małej architektury tworzą stylową, estetyczną całość, ale każdy ma inny układ i zestaw elementów. Zwrócono szczególną uwagę na designerski charakter, inspirujący studentów i odwiedzających. Starano się

stworzyć charakterystyczne i rozpoznawalne przestrzenie o nowej jakości. Eksperymentowano także w zakresie kompozycji, układu, oświetlenia dekoracyjnego czy ciekawostek. Zastosowano zestawy z wybranych elementów: siedziska amfiteatralne z desek kompozytowych oraz betonowe prefabrykowane, ławki pojedyncze, kompozycje z połączonych ławek, sześciennne siedziska, ażurowe stoliki betonowe, oraz kosze na śmieci, także stojaki na rowery, bryły podświetlane do siedzenia, ławki podświetlane od spodu, linie świetlne w posadzce, słupy świetlne, podświetlenie drzew, zieleń dekoracyjną w formie kilku gatunków traw ozdobnych. Ograniczeniem przestrzeni każdej mikro-przestrzeni są posadzki z desek kompozytowych. To one są wyróżnikiem miejsca z przestrzeni ogólnej. Ciekawym pomysłem na rewitalizację zieleni są nowe nasadzenia traw ozdobnych wyłącznie wybranych narożników i najbliższego otoczenia mikro-przestrzeni, oraz naturalne łąki kwiatowe. Dodatkowo uzupełnienie istniejącej zieleni niskimi drzewkami (gatunki: jarzębina i katalpy). Dużą rolę pełni dekoracyjne oświetlenie nocne np. wbudowane w posadzkę linie świetlne, iluminacje koron drzew jako podkreślenie strefy, słupki i bryły świetlne, a także barwne podświetlenia siedzisk. Pamiętajmy aby nie przesadzić z iluminacją noną, a także zaplanować jej wyłączenie na drugą część nocy, aby „nie zaśmiecać światłem”.

Siedziska amfiteatralne. Strefa akademików Politechniki Śląskiej w Gliwicach

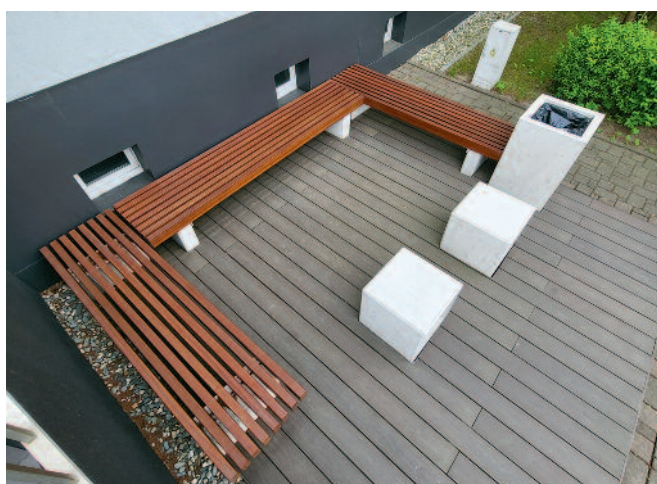

Kompozycje z ławek. Strefa akademików Politechniki Śląskiej w Gliwicach

Najmniejsze mikro-przestrzenie w strefie wejścia do budynku

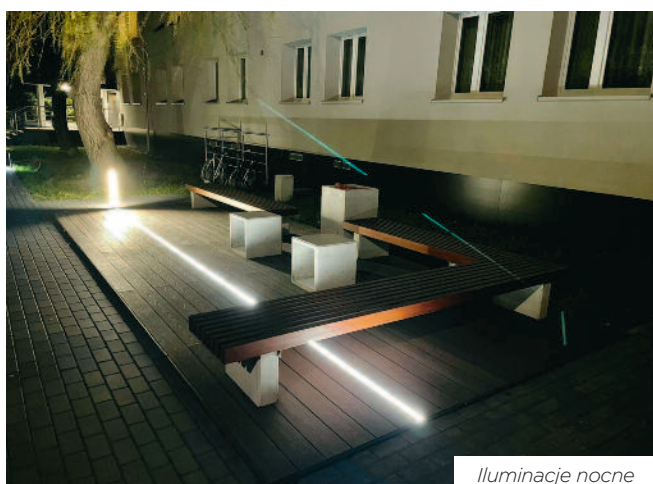
Nawet „trójkątny kawałek” można zagospodarować

Przestrzenie wspólne między akademikami

Zestawy do grillowania

Iluminacje nocne

Mieszana rzeczywistość w projektowaniu, realizacji i inspekcji budowlanej

ROXANA FROSS

Od zawsze technologie zmieniały świat i wpływały na jakość naszego życia. Obecnie do budownictwa wkraczają nowe technologie, które radykalnie zmieniają podejście do procesu programowania, projektowania, nadzorowania i inspekcji obiektów. Do innowacyjnych technologii można zaliczyć m. in.: skanowanie 3D, kamery 360, druk 3D wielkogabarytowy, sterowanie gestem, wirtualną rzeczywistość (VR, MR, AR). Na bazie wymienionych technologii budownictwo wchodzi w nową erę rozwoju, jakiej dotąd nie było. Także dodatkowe aspekty związane z potrzebą ochrony klimatu i środowiska, wysokimi cenami energii, rosnącymi kosztami życia, poszukiwaniami nowych źródeł taniej energii będą miały znaczący wpływ na budownictwo i architekturę przyszłości.

Rozpoznawalne symbole R, VR, AR, MR, XR, AV oznaczają poszczególne rzeczywistości. R – świat realny (ang.: Reality), VR – rzeczywistość wirtualna (ang.: Virtual Reality), AR – rzeczywistość rozszerzona (ang.: Augmented Reality), MR – mieszana rzeczywistość (ang.: Mixed Reality), XR – poszerzona rzeczywistość (Extended Reality), AV – poszerzona wirtualność (ang.: Augmented Virtuality). Technologia mieszanej rzeczywistości (MR) jest dalszym rozwinięciem wirtualnej rzeczywistości (VR). Rozszerzona rzeczywistość (AR) znajduje zastosowanie nie tylko w rozrywce czy w codziennym życiu. Ma także znaczące zastosowanie w projektowaniu, budownic-

twie, geodezji, komunikacji. Oczywiście największy rozwój nastąpił w grach komputerowych. Natomiast dzisiaj zauważono potrzebę bardziej praktycznych zastosowań w projektowaniu, budownictwie, przemyśle, medycynie czy edukacji. Lista zastosowań nie jest zamknięta i stale się powiększa.

Aby zrozumieć świat wirtualny należy go doświadczyć. Jedną z ciekawszych technologii wirtualnych jest **mieszana rzeczywistość MR** (ang.: Mixed Reality). Jest to połączenie obu technik rzeczywistości rozszerzonej AR – (ang.: Augmented Reality) i rzeczywistości wirtualnej VR (ang.: Virtual Reality). W mieszanej rzeczywistości (MR) widzimy zarówno świat rzeczywisty jak i nakładający się świat wirtualny. Możliwe jest zarówno dodawanie elementów do środowiska nas otaczającego, jak i wymienianie elementów w czasie rzeczywistym. Przy odrobinie wyobraźni można, łatwo sobie uzmysłowić jak wiele zastosowań może mieć technologia, która to umożliwia.

W budownictwie świat wirtualny możliwy jest dzięki powiązaniu z modelami BIM. Za pomocą MR możemy oglądać obiekty, informacje trójwymiarowe, można też na bieżąco dokonywać pomiarów oglądanych modeli. Dzięki połączeniu BIM i MR możliwa jest wizualizacja zintegrowanego modelu w celu wizualizacji wszystkich elementów obiektu, wizualizowanie całego procesu realizacji budowy, prowadzenie wirtualnego spaceru po wnętrzach, wychwytywanie kolizji, czy wpro-

wadzenie korekt w czasie rzeczywistym. Dzięki MR inwestor i przyszły użytkownik mogą lepiej poznać i zrozumieć projekt oraz wyeliminować błędy. Jednak aby móc w pełni korzystać z mieszanej rzeczywistości ważne jest odpowiednie koordynowanie prac projektowych nowego obiektu w prawidłowo zintegrowanym wielobranżowym modelu BIM. Istotą jest uzyskanie precyzyjnych lokalizacji wszystkich projektowanych elementów dokumentacji branżowych.

Aby korzystać z mieszanej rzeczywistości np. w dydaktyce i projektowaniu architektoniczno-budowlanym, a także w inspekcjach budynków musimy posiadać odpowiedni sprzęt do MR. Poza tym niezbędne są wielobranżowe modele BIM stworzone na etapie projektowania i aktualizowane na bieżąco podczas budowy i użytkowania.

Autorka miała możliwość prowadzenia badań własnych z wykorzystaniem kasku do mieszanej rzeczywistości w ramach Pracowni Badań Jakościowych i VR Katedry RA5 Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej, oraz pracy magisterskiej pt. „Narzędzia mieszanej rzeczywistości w inspekcji budynku Wydziału Budownictwa.” promotor: dr hab. inż. Marek Salamak, Prof. PŚ.

Głównym celem badań było testowanie gogli VR zintegrowanych w kasku Trimble XR19 Microsoft HoloLens 2, dla prezentacji modeli architektonicznych i konstrukcyjnych, czytania skanowanych modeli 3D, przeprowadzania spacerów wirtualnych po modelach BIM, testowania

wielobranżowych, zintegrowanych modeli BIM tworzonych przez różnych projektantów. Najważniejszym zadaniem było przeprowadzenie inspekcji konkretnego budynku (Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej) z użyciem stworzonego modelu BIM. W trakcie badań prowadzono także spacerów wirtualne VR kilku osób jednocześnie po modelach architektonicznych i konstrukcyjnych.

Zastosowanie mieszanej rzeczywistości (MR) nadal nie jest powszechne. Jest jeszcze w sferze rozrywki, ciekawostek, testów czy prezentacji dydaktycznych. Przed powszechnym zastosowaniem ograniczeniem może być zarówno wysoka cena sprzętu (gogle lub gogle z kaskiem), kosztowne abonamenty roczne oraz wykluczenie technologiczne (obawa przed brakiem wiedzy technicznej i skomplikowaną obsługą). Nadal fa-

za doskonalenia technologii niweluje spore wady urządzeń.

Można ogólnie stwierdzić, że obraz mieszanej rzeczywistości (MR) widziany w kasku wywołuje ogromne wrażenie, zaskoczenie z posiadanych możliwości technicznych, inspirowanie do dalszych badań i szerszego poznania technologii MR, a także praktycznego wykorzystania. Badania potwierdziły duże możliwości zastosowania MR w nauce, praktyce zawodowej i dydaktyce. Można także potwierdzić możliwości zastosowania MR w inspekcjach budowli.

Na bazie obserwacji rozwoju technologii wirtualnych do zastosowań praktycznych (np. w przemyśle) można wnioskować, że w najbliższej przyszłości w wielu dziedzinach (aktywności zawodowej i codziennego życia) mieszana rzeczywistość znacząco wpłynie na wzrost skutecz-

ności czy jakości, także w aspekcie ekonomicznym.

Obecnie autorka w zespole z Prof. PŚ Klaudiuszem Fross i architektem Tomaszem Szulińskim kontynuuje badania na modelach BIM na bazie projektu wykonawczego hangarów Akademickiego Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Śląskiej na Lotniku w Gliwicach realizowanych przez firmę Adamietz (kierownik budowy Jakub Lisowski). Zbudowane modele BIM konstrukcji stalowej pozwalają nałożyć model wirtualny na rzeczywistość czyli zbudowaną halę, a także zwizualizować konstrukcję drugiego sąsiedniego i jeszcze nie zrealizowanego hangaru (obecnie w początkowej fazie realizacji).

Można ogólnie stwierdzić, że technologia MR daje nowe, dotąd niespotykane możliwości, a wraz z obniżeniem ceny stanie się bardziej dostępna i powszechna.

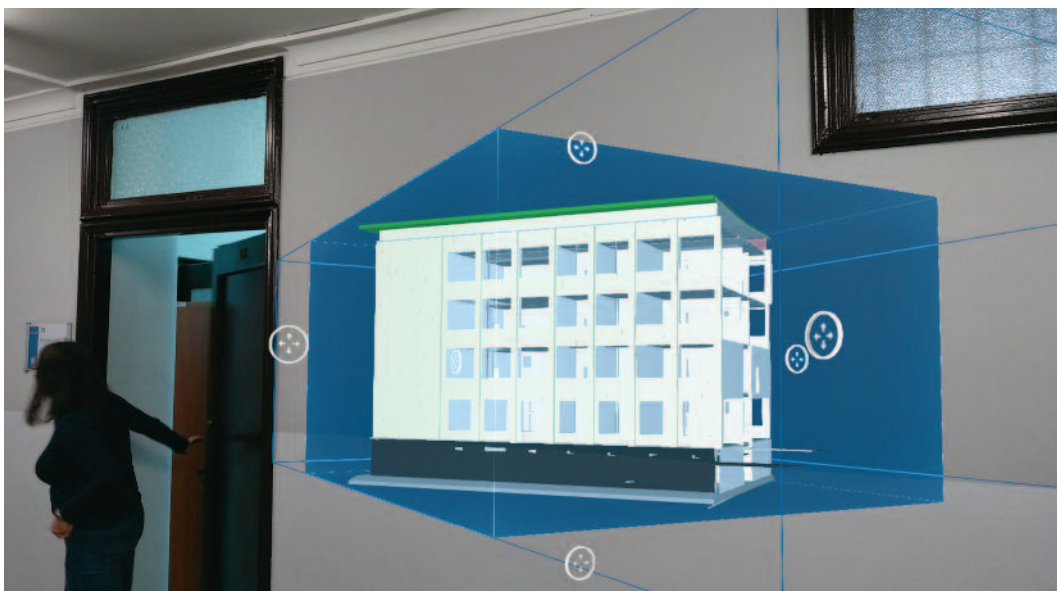

Klasyczna inspekcja budowli podczas realizacji oraz odbioru końcowego hangaru lotniczego

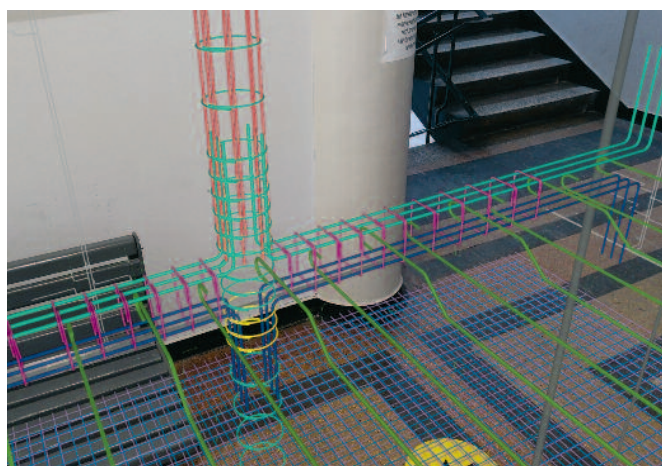
Autorka podczas inspekcji w kasku MR

Prezydent ŚIB Mariusz Czyszek podczas testowania kasku MR

Model obiektu BIM przeznaczony do badań widziany w goglach MR

Obraz widziany podczas inspekcji budynku

Mieszana rzeczywistość, konstrukcyjny model BIM hangarów nałożony na zrealizowany obiekt oraz drugiego hangaru w miejscu hali namiotowej

Kosmiczny architekt i konstruktor – zawody przyszłości

KLAUDIUSZ FROSS
WIKTORIA DZIADUŁA

Czym w ogóle są architektura i budownictwo kosmiczne? W rozważaniach warto zawsze wyjść od definicji. „Architektura kosmiczna to teoria i praktyka projektowania oraz budowania odpowiednich do zamieszkania środowisk, w przestrzeni kosmicznej” – tak głosi oficjalnie przyjęta w 2002 roku definicja, ustanowiona podczas Światowego Kongresu Kosmicznego (World Space Congress) w Houston. Choć nieco ogólnikowo i może dosyć futurystycznie, definicja opisuje bardzo trafnie zakres tego czym zajmują się kosmiczni architekci. Architektura kosmiczna prętnie rozwija się na świecie (i oczywiście w kosmosie), o czym świadczą oraz częściej zakładane biura i firmy w tej specjalizacji. Na ten moment w większości te biura i projektanci współpracują ściśle z kosmicznymi agencjami takimi jak NASA czy ESA, natomiast wraz z coraz większym wpływem sektora prywatnego – rynek będzie potrzebował coraz więcej ekspertów wykwalifikowanych w dziedzinach projektowania i budowania w kosmosie. Architektura kosmiczna jest interdyscyplinarna, kosmiczny projektant musi mieć wiedzę z wielu dziedzin – oczywiście, nie wykonuje wszystkiego sam, jednak musi umieć łączyć skomplikowane zagadnienia od inżynierii kosmicznej, budownictwa, fizyki, biotechnologii po wiadomości z psychologii czy ergonomii. Tak więc w najbliższej przy-

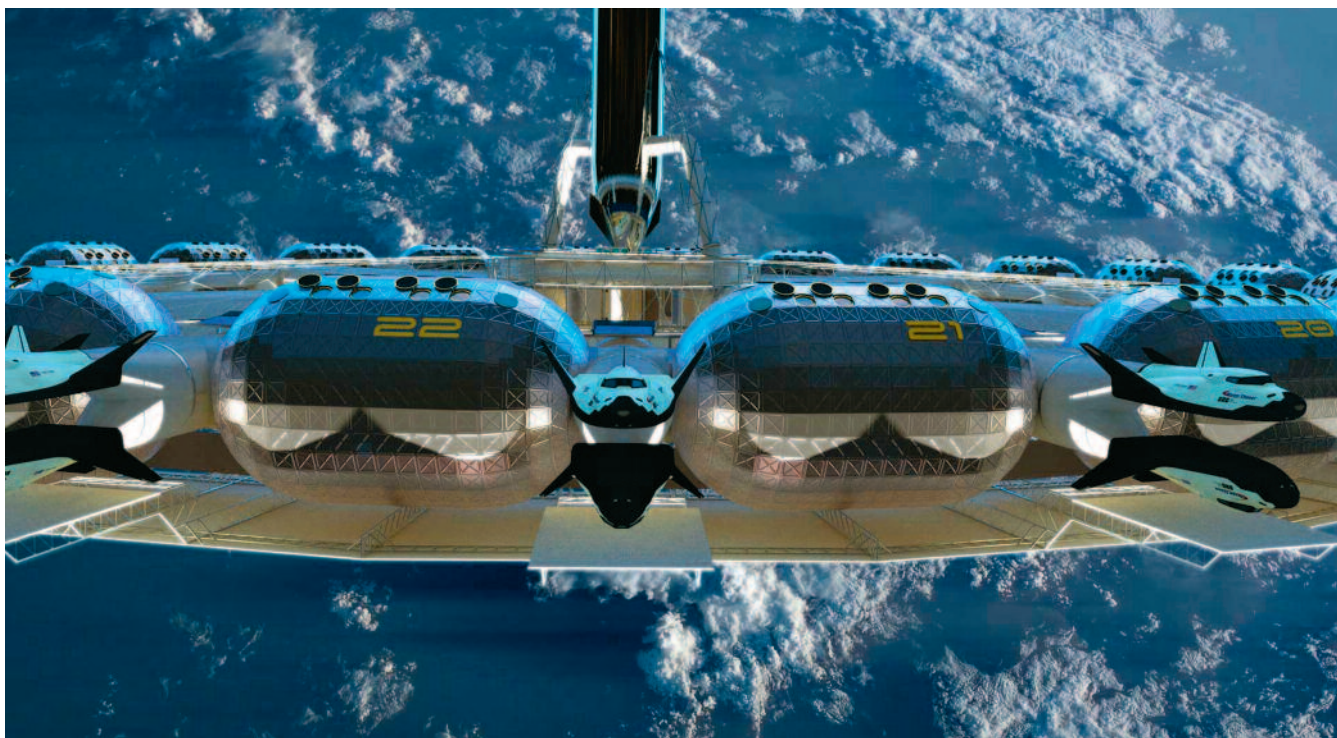

szłości np. przy realizacji hoteli na Księżycu czy hoteli orbitalnych zarówno architektki jak i budowlańcy będą latać w kosmos na prowadzenie inwestycji i nadzory budowlane.

Przyszłe plany podboju kosmosu – turystyka kosmiczna

Konkurencja podmiotów prywatnych sprawia, że kosmiczne podróże nie są już

mrzonką rodem z książek science-fiction. Prywatne korporacje mocno stawiają na rozwój zarówno w aspekcie nowoczesnych systemów komunikacji (np. system satelitów star-link od Elona Muska), tanich sposobów wynoszenia (rakiety wielorazowego użytku), prowadzenia badań i inicjatyw B+R w kosmosie oraz, co ciekawe, turystyki kosmicznej. Firma Orbital Assembly Corp. (OAC) zakłada do 2026 r. budowę pierwszego orbitalnego hotelu o nazwie Voyager Station. Stacja ma być pierścieniem o średnicy 200 metrów, a na jej pokładzie mogłoby przebywać 400 osób. Innym komercyjnym przedsięwzięciem nastawionym na turystów zajmuje się firma Space Perspective oferująca luksusową kapsułę – balon, która ma się wznieść na wysokość ponad 30 km n.p.m. W stronę turystyki kosmicznej także zwracają swój wzrok giganci – firma milionera Richarda Brandsona – Virgin Galactic czy Blue Origin Jeffa Bezosa udowadniając, często na własnej skórze, że loty suborbitalne są możliwe do odbycia, a przede wszystkim bezpieczne dla szerszej publiczności. „Pewnego dnia podróże kosmiczne będą tak codzienne, jak prognoza pogody” mówi Jeff Bezos. Natomiast największy bank świata – Bank of America – estymuje, że wartość sektora kosmicznego wzrośnie trzykrotnie w ciągu dekady osiągając wartość rynkową 1,4 biliona dolarów.

Wizualizacja hotelu orbitalnego Voyager Station. Credits: Orbital Assembly Corp

(Nieco) bliższe plany księżycowe i orbitalne

Z pewnością kiedyś przyjdzie czas kosmicznej turystyki, i być może, nie będzie ona dostępna tylko dla świata bogaczy. Teraz warto przyjrzeć się nieco bliższej perspektywie. Amerykanie pragną powtórzyć swój sukces lądowania na Księżycu już nie-

bawem. Planowa misja Artemis zakłada powrót na Księżyc, co więcej, budowę 2-osobowej bazy, w celu przeprowadzania badań księżycowej powierzchni. Nowe życie ma także zyskać Międzynarodowa Stacja Kosmiczna, która od ponad 20 lat nieprzerwanie krąży na orbicie – 400 km nad naszymi głowami. Misje odbywające się na Stacji mają na celu

zbadania wyzwań jakie stoją przed przyszłymi załogowymi misjami kosmicznymi – dzięki eksperymentom badacze dowiadują się m.in. jak zmieszona grawitacja wpływa na zdrowie i ciało, jakie wyzwania napotykają ludzie żyjących w ekstremalnych, wyizolowanych warunkach, jak zapewnić zamknięty obieg zasobów, oraz jak i co jeść i pić w kosmosie.

Ilustracja przedstawiająca astronautów na południowym biegunie Księżyca w ramach misji Artemis. Credit: NASA

Warunki kosmiczne, czyli nowe wytyczne do projektowania

Dzięki kosmicznym misjom obserwacyjnym, wysyłanym sondom i łazikom można dowiedzieć się więcej o tym jakie warunki panują na Marsie czy Księżycu. Na projektantów i inżynierów czekają takie wyzwania takie jak niesprzyjające warunki zewnętrzne tj. szkodliwa dla układu kostnego i nerwowego zmniejszona grawitacja, rzadka atmosfera (lub jej brak), mikrometeorotyty, promieniowanie kosmiczne i ekstremalne temperatury. Do tego dodatkowo do ryzyk dochodzi czynnik ludzki, czyli to jak zespół odnajdzie się w tych niebezpiecznych warunkach, oraz jak znosi izolację wynikającą z życia w małych kapsułach. Biorąc to wszystko pod uwagę, aby „wybudować coś” w kosmosie, należy przewartościować cały proces projektowy, poczynając od samego początku. Plan być bardzo staranny i dokładnie przemyślany pod każdym kątem – kosmiczne przedsięwzięcia ze względu na swoją specyfikę są bardzo kosztowne, a i wysokie ryzyko sprawia, że należy trzymać się rozbudowanych procedur bezpieczeństwa. Jak wybudować habitat na Marsie, skoro na dzień dzisiejszy koszty wyniesienia 1 kg ładunku z Ziemi tylko na niską orbitę okołoziemską wahają się od 10 000 do 25 000 dolarów? Koszty transportu materiałów i zasobów na Marsa będą kilkunastokrotnie większe, natomiast ładowność obecnych rakiet wynosi ok 150 ton. Cały proces należy prze-myśleć pod kątem oszczędności w potrzebne zasoby i możliwe jak największą możliwość produkcyjną już na miejscu. Sam lot na Marsa będzie trwać od 7 – 9 miesięcy, podczas których załoga musi także w pełni funkcjonować. Obecnie w najlepszych naukowych ośrodkach na świecie we współpracy z NASA trwają badania nad możliwością włączenia do budownictwa kosmicznego technologii przyrostowej (druku 3D) z wykorzystaniem marsjańskiego regolitu. Inni zaś zastanawiają się nad samorozkładającymi się lub dmuchanymi konstrukcjami niczym origami czy balon. Mimo tych i wielu innych wyzwań jakie stoją przed długookresowymi załogowymi misjami kosmicznymi, w temacie nie brakuje zainteresowanych podmiotów.

Po co ludzie w kosmosie?

Nasuwa się pytanie: po co w ogóle narażać się na takie nieprzyjemności? Zdania są podzielone. Część osób uważa, że jest to kolejny krok w rozwoju ludzkości, inni zaś podkreślają, że nie jesteśmy w stanie poznać innych środowisk bez obecności i badań

na miejscu – tylko wtedy możliwe jest dokładne zbadanie próbek i przeprowadzenie eksperymentów. Pierwszy marsjański czy księżycowy habitat nie będzie hotelem, lecz swego rodzaju laboratorium, umożliwiającym zaawansowane badania prosto z powierzchni innej planety, a otrzymane z przebadanych próbek wyniki będą bardzo szybko trafiły na Ziemię. Obecnie takie badania wykonują łaziki, jednak poziom skomplikowania sterowania robotem zdalnie z innej planety, czy wydłużający się czas misji trwający czasem nawet kilka dobrych lat zanim próbki dotrą na Ziemię, sprawia, że obecność ludzi na miejscu jest w tej kwestii dobrym rozwiązaniem. Rozważając sprawę z innej strony, można zarzucić, że badania kosmosu powinny zostać odłożone na dalszy tor, a należałoby zająć się problemami które mamy tu i teraz takimi jak konsekwencje zmian klimatu. Wiele rozwiązań dla kosmosu znalazło swoje zastosowanie a Ziemi np. folia NRC, która została opatentowana przez NASA jako świetny materiał izolacyjny poszycia statku kosmicznego – teraz używana w ratownictwie jako koc termiczny – pomaga w ratowaniu ludzkiego życia. Innym przykładem jest liofilizacja żywności opracowana na potrzeby misji kosmicznych – jedzenie pozbawione wody, ale z pełnowartościowym składem znalazło swoje zastosowanie jako pożywienie dla alpinistów. Jeśli ludzkość nauczy się żyć w niebezpiecznych, ekstremalnych warunkach, zmuszona do szanowania każdego zasobu, może uda się zaimplementować choć część rozwiązań na rzecz samowystarczalnych, zero-energetycznych budynków i miast?

Kosmos na Ziemi

„Analogowe habitaty” to symulacyjne placówki badawcze, które znajdują się na całym świecie. W nich odbywają się symulacje misji kosmicznych, po to, by, na jak największej nauczyć się o funkcjonowaniu w kosmosie bez potrzeby odbywania dalekich i kosztowych podróży na inną planetę. Te kosmiczne laboratoria pozwalają na testowanie technologii i rozwiązań np. produkcji żywności metodą bezglebową (hydroponika lub areoponika), testowaniu procedur bezpieczeństwa podczas spacerów kosmicznych, metodologii badania i pobierania próbek geologicznych czy badaniu psychologii grupy w zamkniętym, wyizolowanym środowisku. Symulacyjne placówki badawcze znajdują się na całym świecie – MDRS czyli Mars Desert Research Station, znajdujący się na pustyni w Utah (USA), to dwupiętrowy cylindryczny obiekt o średnicy 8m, który może pomieścić 7 oso-

bową załogę na misję trwającą 2-3 tygodnie. Są także habitaty podwodne czy polarne. Jednak nie trzeba lecieć nigdzie daleko, by doświadczyć kosmosu, ponieważ w Polsce znajdują się dwie symulacyjne placówki – Analog Astronaut Training Center pod Krakowem oraz Lunares Research Station w Pile. Lunares został założony w 2017 r. w powojkowym hangarze lotniczym. Placówka składa się z kilku kontenerów, z których każdy posiada inną funkcję – kuchnię, laboratorium, siłownię, pracownię, sypialnię z łóżkami kapsułowymi i moduł sanitarny. Jest jednym tego typu habitatem, w którym spacer kosmiczne odbywają się w pełnej izolacji – bez dostępu do świata zewnętrznego, w przestrzeni hangaru. Celem placówki są badania nad psychologią grupy oraz nad systemem obiegu zamkniętego zasobów. W styczniu 2021 r. odbyła się pierwsza misja kosmiczna z udziałem studentki Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej w ramach unikatowej na skalę Polski inicjatywy – Programu Badawczego Architektury Kosmicznej, zainicjowanej przez Dziekana dr hab. inż. arch. Klaudiusza Fross, prof. PŚ w 2017 r. Misja, o której mowa to M01.Q1.2021 PANDemic Analog Mission, z udziałem naukowców w całej Polsce i świata, w tym z Europejskiej Agencji Kosmicznej. Mgr inż. Wiktorii Dziadula, pod okiem prof. Klaudiusza Fross wykonała eksperckie badania jakościowe obiektu kosmicznego, które później posłużyły m.in. do opracowania projektu magisterskiego z tematyki analogowych habitatów. W ramach Programu Badawczego przy Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej powstało pierwsze interdyscyplinarne koło architektury kosmicznej SpaceDesign SPSA. Jeden z projektów studentów związany jest z testowaniem ergonomii obiektów kosmicznych w zmniejszonej grawitacji, dzięki specjalnie zaprojektowanemu symulatorowi, który działa na zasadzie przeciwwagi. Celem jest opracowanie nowych wytycznych ergonomii związanych z elementami wyposażenia wnętrz w grawitacji księżycowej i marsjańskiej. Studenci zainteresowani tematyką zgłębiają wiedzę o załogowych misjach kosmicznych dzięki wizytom studyjnym w Lunares, które dają mnóstwo pomysłów i inspiracji do nowych badań i projektów. Obecnie na 2 tygodniowej misji „Sirius” znajduje się student Wydziału Architektury Igor Gdula, który poza czynnym udziałem w symulacji, przeprowadza badania dotyczące możliwości adaptacji do ekstremalnych i wyizolowanych warunków. Wyniki badań mają w przyszłości służyć do opracowania wytycznych projektowych kosmicznych stacji.

Studenci koła SpaceDesign_SPSPA przed habitatem Lunares w Pile. Fot: SpaceDesign_SPSPA

Mgr inż. arch. Wiktoria Dziaduła podczas misji PANDA w Lunares. Źródło: Lunares

Załoga misji PANDA przed misją, 2021 w Lunares. Źródło: Lunares

Wizualizacja analogowego habitatu kosmicznego (projektu w ramach pracy magisterskiej) opracowana na podstawie badań w Lunares. Autorzy: Wiktoria Dziadula, Klaudiusz Fross

Dziekan prof. Klaudiusz Fross, doktorantka Wiktoria Dziadula i student architektury Igor Gdula, na Wydziale Architektury PŚ przed inauguracją misji Sirius, maj 2022. Źródło: SpaceDesign_SPSA

Balkony dla każdego

KLAUDIUSZ FROSS
MARIUSZ CZYSZEK
ROXANA FROSS

Skąd wiemy czy balkony zabytkowej kamienicy, która ma ponad 100-lat są bezpieczne? Kto może stwierdzić faktyczny stan techniczny i kto weźmie odpowiedzialność za bezpieczeństwo konstrukcji? Jak przeprowadzić remont? W jaki sposób i jakimi nakładami można naprawić lub wymienić konstrukcję płyty balkonu? Czy są alternatywne rozwiązania? Te kilka uzasadnionych pytań i wątpliwości pewnie zadaje sobie wielu zarządców budynków i użytkowników balkonów kamienic naszych miast. Są także budynki mieszkalne zarówno w tkance starej jak i nowe bloki zbudowane bez balkonów. Szczególnie ostatni czas wielu ograniczeń czy izolacji związanych z ogłoszeniem pandemii zweryfikował podejście do balkonów. Wykazał jak ważną rolę pełnią, jak są potrzebne w codziennym życiu. Mieszkanie z balkonem ma także większą wartość rynkową i lepszą zbywalność. W związku z tym, czy można w prosty, mało ingerencyjny sposób dobudować balkon. Wariantów jest wiele, ale jednym z lepszych rozwiązań jest opisany poniżej przypadek systemowego stalowego balkonu wiszącego.

Obszar inwestycji stanowi 4-kondygnacyjna kamienica mieszkalna. Elewacja frontowa posiada 6 balkonów o płycie betonowej, zbrojonej taśmami stalowymi, wspartej na obwodowej konstrukcji stalowej dwuteowej, wkutej w ścianę ceglana gr. ok. 52cm. Balustrady balkonów istniejących stalowe. Kamienica w trakcie remontu elewacji (wg projektu architekta Małgorzaty Jurkiewicz). Na podstawie oceny technicznej (ekspertyza mgr inż. Ma-

riusz Czyszek) wykonanej na budowie stwierdzono zły stan techniczny konstrukcji stalowej balkonów istniejących oraz podjęto decyzję o konieczności rozbiórki. Balkony nie tylko nie spełniały warunków bezpieczeństwa, ale ich remont określono jako bardzo kosztowny i kłopotliwy. Pojawiło się niebezpieczeństwo odcięcia balkonów bez ich odbudowy.

Balkony w systemie podwieszanym okazały się jedynym, możliwym technicznie i uzasadnionym ekonomicznie rozwiązaniem remontu. Poprzez rozebranie istniejącej konstrukcji oraz zamocowanie nowych balkonów w systemie podwieszanym. Takie rozwiązanie pozwala uniknąć wkuwania nowych belek do elewacji, co wiązało by się z skomplikowanym remontem podłóg pomieszczeń oraz ich wnętrz. Nowy balkon jest lżejszy, nie posiada płyty betonowej, na ma także mostków termicznych. Gotowe balkony wykonane na warsztacie (6 szt.) przywieziono i zamontowano za pomocą windy wprost z samochodu na elewację. Elementy montażowe do ściany budynku nie naruszają obramień ozdobnych okien i drzwi balkonowych. Jedynie balkony 1p częściowo wchodzą (wcinają się) w gzyms nad parterem (podobnie jak balkony istniejące). Bezpośredni dostęp do drogi publicznej ułatwia wykonanie prac montażowych.

Innowacyjny system szybkiego montażu zdecydował o przewadze rozwiązania nad innymi. Remont zaplanowano na podstawie autorskiego rozwiązania bal-

konów podwieszanych: Klaudiusz Fross, Mariusz Czyszek, Roxana Fross, EURO PROJEKT DR KLAUDIUSZ FROSS, 2020 (Prawa autorskie zastrzeżone – wzór balkonu FROXY KMR1 – Klaudiusz Fross 2021). Konstrukcja balkonu została wykonana na zakładzie wg indywidualnego projektu budowlano-wykonawczego i warsztatowego. Projekt uzyskał pozwolenie na budowę oraz pozytywną opinię Miejskiego Konserwatora Zabytków w Zabrzu. W porozumieniu z użytkownikami skorygowano wymiary (są to balkony od ulicy i strony północnej, mieszkańcy posiadają także większe balkony od strony południowej). Stylistykę dopasowano do elewacji oraz uzgodniono. Innowacyjność systemu balkonu FROXY KMR1 polega na dwustopniowym montażu.

Wybrane parametry techniczne nowych balkonów

Konstrukcja: stalowa, spawana i skręcana z elementów, w całości wykonana na warsztacie. Typ balkonu: podwieszany do ściany elewacji budynku. Balkony w kształcie prostokąta o wymiarach płyty: 3,86m x 0,84m. Powierzchnia użytkowa ok. 3,24m². Konstrukcja zasadnicza stalowa z profili otwartych, zabezpieczenie antykorozyjne przez piaskowanie i malowanie proszkowe farbą cynkową. Balkon składa się z 4 głównych elementów: ramy wieszaka z 3 półkami podporowymi, płyty głównej (podłoga z desek kompozytowych z osłoną dolną i odprowadzeniem wody), zastrzału ukośnego podwieszenia oraz balustrady. Mocowanie

ramy wieszaka do ściany ceglanej budynku: kotwy wklejane z iniekcją cementową oraz dodatkowo mocowanie na wylot przez ścianę zewnętrzną prętami z blachami i śrubami.

Balustrady stalowe proste, prętowe, o zróżnicowanych średnicach i wymiarach, bez kotwienia do ściany, słupki mocowane do czoła płyty, charakterystyczny brak słupka narożnego. Kolorystyka balkonu w kolorze: srebrny matowy, elementy montażowe w kolorze elewacji. Odprowadzenie wody deszczowej z płyty balkonu bez zmian wobec stanu istniejącego. Woda opadowa odprowadzana

bezpośrednio z płyty na teren. Brak orynnowania balkonów.

Zastosowany innowacyjny system montażu umożliwił realizację potrzeb mieszkańców. W rezultacie uzyskano duże, funkcjonalne balkony. Natomiast ze względu na zastosowaną konstrukcję i kolorystykę ogólnie sprawiają wrażenie lekkich i wpasowujących się w elewację oraz jej estetykę. Są wyraźnie wyróżnione, a jednocześnie wkomponowują się w budynek. Najważniejsze jest zadowolenie mieszkańców oraz decyzja o nowych balkonach, a nie np. o zupełnej rezygnacji ze względu na kłopotliwy i kosztowny remont. God-

na pochwały jest determinacja i duża świadomość mieszkańców kamienicy, a w szczególności Pana Gustawa Jurkiewicza (przedstawiciela Wspólnoty), który od początku walczył o zachowanie balkonów. Projektanci doceniają fakt zdecydowania się na stalowe balkony podwieszane, rozwiązanie mało znane. Rozwiązanie, którego popularność będzie w najbliższych latach rosła, gdyż umożliwia niewątpliwą realizację balkonu w prawie każdym przypadku.

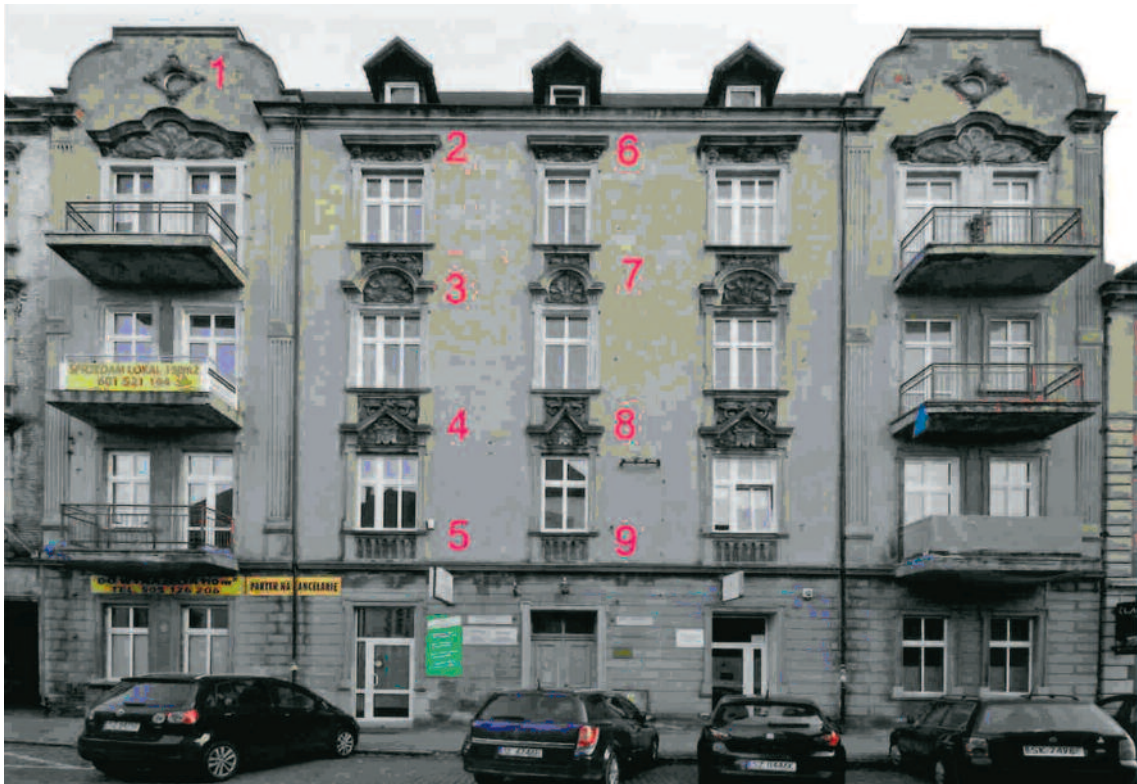
Fotografie pokazują stan istniejący i zrealizowany remontu balkonów kamienicy w Zabrzu przy ul. Sądowej 2.

Wzór autorski: rozwiązań technicznych balkonu FROXY KMR1 objęty jest prawem autorskiem – Klaudiusz Fross / EURO PROJEKT DR FROSS 2021.

Projekt: EURO PROJEKT DR FROSS, zespół projektowy: prof. PŚ, dr hab. inż. arch. Klaudiusz Fross, mgr inż. Mariusz Czyszek, mgr inż. Roxana Fross, konsultacje techniczne: mgr inż. Jacek Dziurka, obliczenia sprawdzające: mgr inż. Grzegorz Zajac.

Generalny wykonawca robót: EURO PROJEKT DR FROSS.

Kontakt z projektantem: tel. 504 087 677, e-mail: klaudiusz.fross@wp.pl

Kamienica przy ul. Sądowej 2 w Zabrzu. Stan przed remontem elewacji
(foto z projektu M. Jurkiewicz, 2020)

Kamienica przy ul. Sądowej 2 w Zabrzu.
Remont elewacji – nowa kolorystyka oraz rozebrane balkony istniejące, grudzień 2021

Wizualizacja balkonu stalowego podwieszanego FROXY KMR1 © Klaudiusz Fross, 2021

Ocena stanu technicznego istniejącej konstrukcji balkonów podczas prac remontowych

Elewacja kamienicy z nowymi balkonami, maj 2022

Zastosowana kolorystyka balkonów daje poczucie lekkości

Detale podwieszanych balkonów stalowych

Projektanci, zarządcy, konsultanci i wykonawcy inwestycji

Porotherm 25 K P +W

- proste rozwiązanie na trudne przypadki na budowie

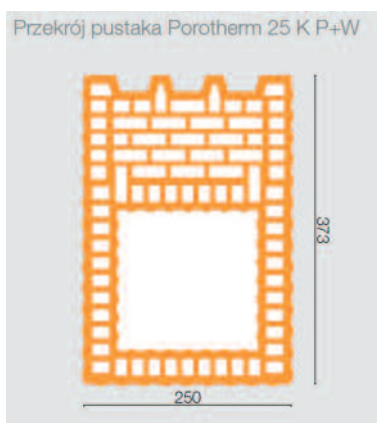
mgr inż. MIROSŁAW RZESZUTKO

Profesjonalizm wykonania najłatwiej ocenić przede wszystkim na podstawie wysokiej jakości prowadzonych prac oraz krótkiego czasu realizacji. Użycie nowoczesnego i sprawdzonego systemu Porotherm, uzupełnionego o istotne akcesoria, jak pustak Porotherm 25 K P+W daje jeszcze jedną przewagę – autorytet wykonawcy profesjonalnego i precyzyjnego.

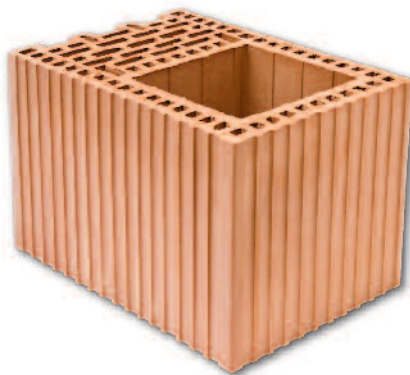
Sekret doskonałości wykonawstwa budowlanego zawsze tkwi w detalach. Podstawą jest oczywiście umiejętność postawienia prostej, pionowej ściany tak, aby była... prosta i pionowa. Niemniej istotny okazuje się aspekt wizualny – dobrze jest, jeśli ściana jest też czysta i estetycznie wykonana. Dla ostatecznego efektu ma to oczywiście mniejsze znaczenie – wszelkie estetyczne niedoskonałości zazwyczaj znikają pod warstwami wykończeniowymi ale dla inwestorów jest synonimem wysokiej jakości wykonawstwa. Wpływa bardzo na renomę wykonawcy i wizerunek jego ekipy w oczach klienta.

Czasochłonne szalowanie

Pozornie wybudowanie ścian wydaje się proste. Dopóki mówimy o jednolitej przegrodzie murowanej, z doskonale dopasowanych i precyzyjnie wykonanych pustaków łączących się na pióro i wpust, rzecz jest jeszcze względnie łatwa, choć wymaga pewnej wprawy i precyzji. Jednak ściany współczesnych domów rzadko są tak nieskomplikowane. Z reguły składają się również z elementów żelbetowych, niezbędnych ze względu na nośność: słupów, wieńców i trzpieni. A to już zdecydowanie trudniejsze zadanie. Każdy z tych elementów wymaga całego szeregu działań: odpowiedniego doczyszczania, które zapewni trwałość połączeń materiałów, następnie zbrojenia, szalowa-

nia, zalania i pielęgnacji. I każde z tych działań może nastręczyć wykonawcy sporych trudności i sprawić kłopoty, które z kolei mogą rzutować na późniejszy proces budowy. Szczególnie istotne w tym wypadku jest szalowanie. Nieprawidłowo wykonane może skutkować nierównościami koniecznymi do skucia po stężeniu betonu – a to zadanie niełatwe.

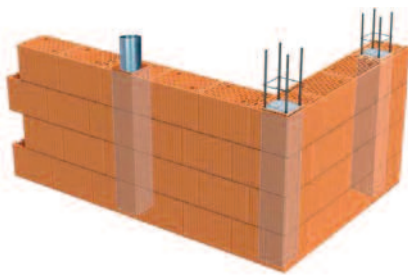
Kolejna trudność polega na tym, że aż do wykonania elementów żelbetowych na budowie znajdują się czasem wysokie i wąskie fragmenty muru, zupełnie z niczym nie związane i potencjalnie niestabilne. Nawet jednak jeśli wszystko zosta-

nie wykonane perfekcyjnie, i tak w końcowym efekcie otrzymujemy fragment powierzchni ściany o zupełnie innych właściwościach szczepnych, co bardzo utrudnia tynkowanie. Paradoksalnie znacznie większy problem występuje w wypadku zastosowania betonu wysokiej klasy i doskonałych materiałów szalunkowych. Uzyskana w takim wypadku powierzchnia może być tak gładka, że przed tynkowaniem wymagać będzie dodatkowego zmatowienia w celu zwiększenia przyczepności. Na połączeniu dwóch materiałów (w tym wypadku pustaków z ceramiki poryzowanej i betonu) powinniśmy także zastosować siatkę tynkarską, która zapobiegnie odpajaniu się i pękaniu wierzchniej warstwy wykończeniowej.

Są sposoby w systemie Porotherm

Na szczęście rozwojowi projektowania, towarzyszy również udoskonalanie technologii i materiałów budowlanych. Z pojedynczych produktów stają się złożonymi systemami, oferującymi proste rozwiązania skomplikowanych problemów. Tak jest i w tym przypadku. W systemie Porotherm od dawna dostępne są ceramiczne kształtki typu L i U. Służą jako szalunek tracony przy wykonywaniu wieńców i nadproży, i znakomicie ułatwiają wykonywanie tych elementów, niezależnie od zastosowanego typu stropu. Zapewniają jednocześnie jednolitą i prostą powierzchnię ścian na całej wysokości, łatwą do obróbki i tynkowania. Pozwalają także utrzymać wysoką estetykę prac, co z kolei bardzo ułatwia wykonawcy uzyskanie doskonałego wizerunku budowy. W systemie są kształtki Porotherm L25/30, doskonale nadające się do wykonywania wieńców stropowych na podporach skrajnych, Porotherm U25/6 służące do wyrównywania obustronnego oparcia stropów na ścianach wewnętrznych, a także Poro-

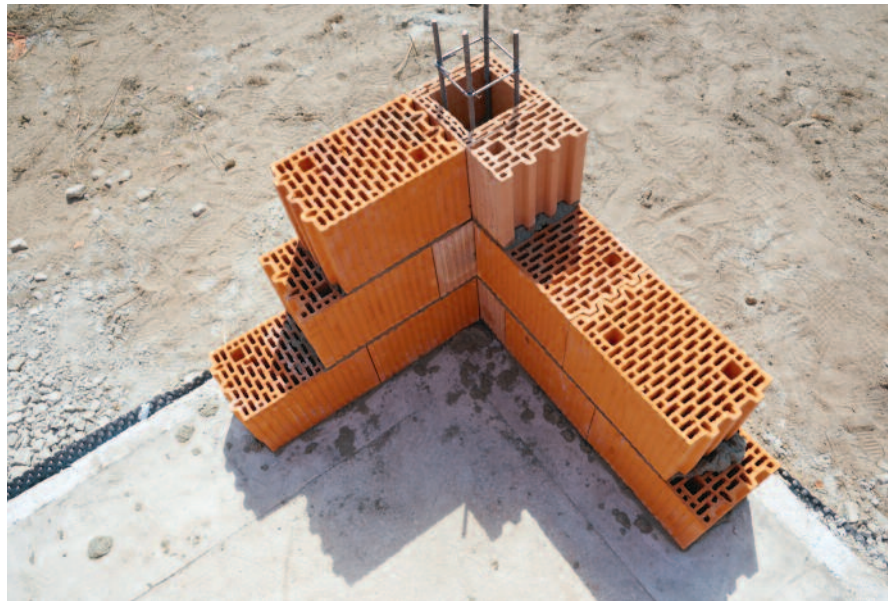
therm U25/23.8 – świetne do wykonywania wieńców pod mury czy bardziej obciążonych nadproży, a nawet niewielkich podciągów. Uzupełnieniem systemu są tu prefabrykowane belki nadprożowe Porotherm, stanowiące najprostsze możliwe rozwiązanie przekrycia nad otworami. Do tej pory jednak tego typu udogodnienia dotyczyły jedynie elementów poziomych. Słupy i trzpień nadal musiały być wykonywane w sposób tradycyjny, obciążony ryzykiem wad. Obok wymienionych wcześniej problemów dojść może bowiem również konieczność przycinania przylegających do elementu pustaków, a to rozwiązanie czasochłonne i generujące dodatkowe koszty. Standardowo stosowane na budowach rozwiązanie, polegające na pozostawieniu strzępi, rozwiązuje co prawda ten problem, powoduje jednak zwiększone zużycie betonu, a wszystkie inne kłopoty związane z wykonaniem słupa pozostają. Konieczność mocowania szalunków do ściany wiąże się również z wykonaniem w niej otworów. Pozostają one oczywiście w murze także

po demontażu paneli, sprawiając dodatkowy kłopot przy wykończeniu. Sytuację jednak zmieniło wprowadzenie przez firmę Wienerberger kolejnego elementu systemu: pustaków Porotherm 25 K P+W.

Nowe pustaki kanałowe

Po wmurowaniu w ścianę nie różnią się one niczym od podstawowych elementów. Doskonale pasują do systemu, są idealnie dostosowane wymiarami, materiałem i sposobem łączenia. Różnica jest jednak widoczna od razu, gdy spojrzymy na element z góry. W stosunku do podstawowego pustaka ma on bowiem zmodyfikowany system drążenia, aby po jednej stronie tworzył się otwór o wymiarach 17 x 17 cm, stanowiący doskonały szalunek tracony dla słupów i trzpień. Produkt został skonstruowany tak, że przy murowaniu na standardową zakładkę z przesunięciem o 25 cm kanały nachodzą na siebie idealnie. Dzięki temu możliwe jest wykorzystanie pustaków Porotherm 25 K P+W zarówno w płasz-

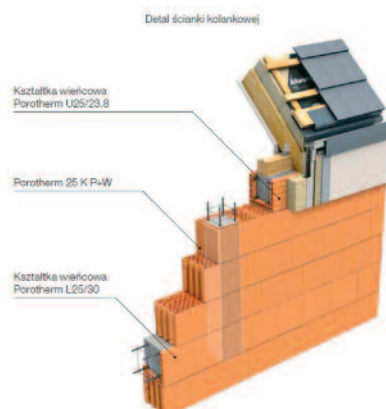
czyźnie ściany, jak i w narożach budynku. Szalunek taki jest wbudowywany w ścianę na bieżąco w trakcie jej wznoszenia i przewiązany jak wszystkie inne pustaki – eliminujemy więc ryzyko związane z istnieniem na placu budowy fragmentów niezespólonych z całością konstrukcji. Elementy te doskonale łączą się z kształtkami nadprożowymi i wieńcowymi tworząc doskonale skomponowany system, dzięki któremu prace szalunkowe zostaną ograniczone do niezbędnego minimum. Najprawdopodobniej będą to już wyłącznie charakteryzujące się znaczną wysokością podciągi nad dużymi otwarciami (warto pamiętać, że do zaszalowania podciągu o wysokości konstrukcyjnej do 23,8 cm świetnie nadają się kształtki Porotherm U25/23.8). Efektem będzie doskonale równa i jednolita ściana, świetnie przygotowana do robót tynkarskich przy minimalnym nakładzie środków i czasu pracy. Efektem będą także oszczędności: czasu i pieniędzy, które wydaliśmy na materiały szalunkowe. Wykonanie słupa w ścianie nośnej ogra-

niczy się bowiem do wmurowania kształtek, wykonania zbrojenia i zalania go betonem.

Można mieć więcej

To jednak nie jedyne zastosowanie kształtek Porotherm 25 K P+W. Po konsultacji z projektantem i konstruktorem, pustaki te można wykorzystać również do wykonania kanałów pod instalacje elektryczne lub sanitarne. Dzięki temu bardzo łatwo jest umieścić w ścianie chociażby kable elektryczne, bez konieczności uciążliwego i pracochłonnego bruzdowania muru. Dodatkowym atutem może tu być fakt, że przy takim rozwiązaniu nie pozostaje na ścianie odznaczająca się strukturą „blizna”, na którą także trzeba zwrócić szczególną uwagę przy tynkowaniu.

Wszystko to przekłada się na dwa rodzaje korzyści. Pierwszy jest oczywisty – bezpośrednie ograniczenie czasu i kosztów wykonania elementów żelbetowych przy jednoczesnym podniesieniu ich jakości. To argument kluczowy dla każdego chyba wykonawcy. Drugi rodzaj korzyści płynących z zastosowania kompleksowego systemu Porotherm jest być może trudniej dostrzegalny, niemniej w końcu i on przełoży się na ilość i jakość otrzymywanych zleceń. Mowa tu o budowaniu marki własnej – wykonawcy nowoczesnego, profesjonalnego i precyzyjnego. Sterylnie utrzymany plac budowy i doskonale wyglądające (nawet w stanie surowym) mury, bardzo w tym pomagają. Stosowanie systemu Porotherm z kształtkami wieńcowymi, nadprożowymi i szalunkami słupów w postaci pustaków Porotherm 25 K P+W z pewnością ułatwią osiągnięcie tego stanu.

Gliwickie Targi Budownictwa, Instalacji, Wnętrz

Expo Gliwice 2022

Gliwickie Targi Budownictwa są już jedną z najciekawszych i mocno ugruntowanych imprez na Śląsku. Misją Gliwickich Targów Budownictwa jest integracja i rozwój branż budowlanej, wnętrz oraz branż instalacyjnych. W dniach 5 – 6 marca odbyła się już 23 edycja targów.

W gliwickiej „Arenie” zaprezentowały się firmy z branż budowlanej, architektury oraz instalacyjnej. Była stolarka drzwiowa i okienna, materiały budowlane, ceramika budowlana, pokrycia dachowe (różne systemy), bramy, ogrodzenia, schody (dostępne technologie), oferty instytucji finansowych (banki, ubezpieczenia), chemia budowlana (tynki, kleje), meble, instalacje (kotły, systemy c.o., c.w.u., oczyszczalnie, paliwo), systemy zabezpieczeń (alarmy, ochrona, domofony, instalacje), wyposażenie łazienek

Odwiedzający i wystawcy mieli do dyspozycji ponad 4000 m² powierzchni. Podczas trwania targów uczestnicy mieli okazję skorzystać z licznych atrakcji, wziąć udział w debatach i konferencji, współorganizowanych z Miastem Gliwice oraz Politechniką Śląską.

Bez przesady można powiedzieć, że Gliwickie Targi Budowlane były imprezą

dla każdego – zarówno dla fachowców, jak i wykonawców, klientów indywidualnych oraz osób szukających inspiracji i nowości w branży.

Motywy przewodnim tegorocznej edycji były nowoczesne systemy grzewcze, fotowoltaika, wyposażenie wnętrz i materiały budowlane przydatne na każ-

dym etapie realizacji inwestycji – od fundamentów aż po dach. Każdy, kto buduje, remontuje i urządza dom lub mieszkanie mógł znaleźć na targach coś dla siebie. Najnowsze technologie i ciekawe rozwiązania zaprezentowały firmy z Gliwic i pobliskich miast, których przedstawiciele chętnie służyli radą i pomocą.

– Od 1993 roku jesteśmy jednym z najbardziej liczących się organizatorów lokalnych targów budowlanych na terenie województwa śląskiego i małopolskiego. Dzięki naszemu doświadczeniu i wiedzy z zakresu branży wystawienniczej cyklicznie organizujemy Gliwickie Targi Budownictwa, które miały swoją dwudziestą trzecią edycję. Nasze metody promowania targów są oparte o wiedzę i doświadczenie, która wpływa na wysoki poziom Międzynarodowych Gliwickich Targów Budownictwa o czym świadczy wysoka liczba zwiedzających w minionych latach.

W tym roku na bogatą ofertę zwiedzający mogli liczyć m.in. w przypadku paneli fotowoltaicznych. Na kilku stoiskach można było zapoznać się z tym systemem, montażem, kosztami, i co najważniejsze, z możliwościami uzyskania dofinansowań. Nowością była technologia związana z naturalną filtracją powietrza. Wystawcy zaprezentowali też m.in. bezpieczne dla zdrowia i przyjazne środowisku farby. Na targach było można skorzystać z atrakcyjnych rabatów i promocji. Nie zabrakło przedstawicieli firm budujących domy – podsumowuje imprezę **Wioletta Ochman**, właścicielka Agencji „Promocja” z Wadowic, organizatorka Targów.

Podczas targów Śląska Izba Budownictwa wyróżniła swoimi nagrodami: za najlepsze stoisko – Wydział Architektury Politechniki Śląskiej, a w kategorii najlepszy produkt – WL Projekt z Mysłowic.

Zdjęcia:
Justyna Żurkiewicz
Klaudiusz Fross

59 Międzynarodowe Targi Budownictwa w Bielsku-Białej

Twój dom 2022

TARGI BUDOWLANEW dniach 11 – 13 marca 2022 w Bielsku-Białej odbyły się 59 Międzynarodowe Targi Budownictwa i Strefy Dobrych Wnętrz „TWÓJ DOM 2022”. To największe spotkanie branży budowlanej w południowej Polsce, obejmujące zasięgiem również pograniczny region polsko-czesko-słowacki.

Celem targów była jak zawsze promocja innowacyjnej myśli budowlanej. Stoiska wystawców obfitowały w nowoczesne techniki i rozwiązania, które usprawniają inwestycje, optymalizują koszty eksploatacji i ogrzewania budynków mieszkalnych i podnoszą komfort ich użytkowania. Tegoroczna edycja targów zgromadziły ponad 250 wystawców.

Targi wyszły na przeciw oczekiwaniom inwestorów, wykonawców i architektów, poszukujących na targach rozwiązań wielu problemów technicznych, środowiskowych, ekonomicznych prowadzonej inwestycji.

Było wiele stoisk prezentujących innowacyjne materiały i urządzenia, dzięki którym można wybudować ciepły dom, a jednocześnie obniżyć koszty jego użytkowania. W ramach Strefy Dobrych Wnętrz prezentowane były meble, artykuły dekoracyjne, nowoczesne akcesoria kuchenne i łazienkowe. Dla miłośników ogrodów przygotowano architekturę ogrodową, meble ogrodowe do relaksacji, ciekawe rośliny i akcesoria ogrodowe.

Poza Strefą Dobrych Wnętrz wydarzeniami i atrakcjami targowymi było:

Seminarium dla budujących lub planujących budowę na temat; „DOM CIEPŁY I PRZYJAZNY”.

Pokazy Stowarzyszenia Specjalistów Robót Wykończeniowych, gdzie można było uzyskać porady specjalistów robót wykończeniowych, fachowe doradztwo, pokazy prawidłowej aplikacji fug epoksydowych i cementowych, sposobów dekorowania ścian i wykonywania systemów tarasowych.

Strefa Elektromobilności. W Strefie prezentowane były osobowe i dostawcze samochody elektryczne znanych producentów.

Klub Małego Budowlanca – dla rodziców z dziećmi. Tutaj było można pozostawić swoje pociechy, gdzie pod okiem fachowych instruktorów mogły one rozwinąć m.in. umiejętności planowania działań twórczych, usprawnić swoje manualne

zdolności poprzez warsztaty budowania małych domków.

Na targach jak zwykle prezentowane były innowacje, debiuty rynkowe sprawdzonych materiałów i technik budowlanych. Pojawiły się propozycje rozwiązań i urządzeń dla oszczędności energii. Poszukujący inspiracji do wykonania niebanalnych aranżacji wnętrz mogli skorzystać z porad ekspertów i praktyków na specjalnie oznaczonych stoiskach.

Jak zwykle w targach wzięła udział Śląska Izba Budownictwa.

*Zdjęcia:
Justyna Żurkiewicz*

Nasza działalność wydawnicza

Oddana do rąk czytelnika w roku 2021 monografia w opracowaniu: Stefana Mercika i Radosława Jasińskiego: „Mój wrzesień 1939 r., okupacje, lata powojenne, wczesny PRL”, jako Tom 3. Jest pozycją wydawniczą wspomnień poświęconą losom 33 absolwentów Politechniki Śląskiej. Autorzy to: **Edward Bauer, Anna Błach, Michał Bylina, Kazimierz Fabrykowski, Jerzy Janowiec, Tadeusz Krzysztofiak, Jerzy Kuranda, Edmund Kowalów, Romana Malaw.-Rafalska, Stefan Mercik, Zygfryd Napieraj, Henryk A. Nowak, Fortunat Nowakowski, Daniela Nowakow.-Rapała, Andrzej Oleński, Mieczysław Pajak, Jerzy Pielasz, Andrzej Pojada, Marek Podlejski,**

Adam Radzikowski, Mieczysław Romanowski, Jan Soja, Jerzy Szczepaniak, Wojciech Skoczyński, Włodzimierz Starosolski, Korneliusz Świątek, Jerzy Tomaszek, Zdzisław Trojan, Ryszard Wąsowski, Stanisław Widajewicz, Janusz Więckowski, Krzysztof Witkowski oraz Zdzisław Zyzak.

Smutną okazją do rozszerzenia zbioru wspomnień była 80. rocznica, która stanowi kanwę książki. Uzyskaliśmy również oficjalną zgodę na LOGO „80 rocznicy wybuchu II Wojny Światowej”.

Zawartość książki podzielono tematycznie, nawiązując ściśle do tytułu. Ujęto zarówno wspomnienia związane z początkiem II wojny światowej i doświadczeniami lat okupacji niemieckiej i sowieckiej, jak również wspomnienia z lat powojennych, czasów studiów i pracy zawodowej. Wpisując się w jubileusz 75-lecia Uczelni Politechniki Śląskiej, w tym także Wydziału Budownictwa, w książce zamieszczono także wspomnienia o profesorach i nauczycielach akademickich z wczesnych lat funkcjonowania Wydziału Inżynierji-Budowlanego. Z oczywistych względów finalizację prac nad książką dokonał współautor – **prof. Radosław Jasiński.**

Publikacja jest kontynuacją działalności wydawniczej Stowarzyszenia zapoczątkowanej w 2006 roku przez nieodżałowanej pamięci, długoletniego prezesa naszego oddziału – **doc. Stefana Mercika.**

Do tej pory wydano: „Anegdoty” Tom 1 w 2006 roku oraz „Wspomnienia z lat 1945–1960” Tom 2 w 2009 roku. W roku 2018 wydaliśmy książkę „Włodzimierz Burzyński – Życie i Dzieła” Łącznie jest to już 11 pozycją wydawniczą Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej – Oddziału Budownictwa..

Politechnika Śląska powstała 24 maja 1945 roku i równocześnie nasz Wydział Budownictwa. Absolwenci Wydziału stanowią już liczną kilkudziesięciotyśieczną lecz rozproszoną rodzinę zarówno w Polsce jak i po całym świecie. Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej powstało w 1960r. a jego Oddział na Wydziale Budownictwa w czerwcu 1965 r.

Zadaniami Stowarzyszenia w zakresie jego statutowej działalności jest między innymi: integracja absolwentów, informacja absolwentów o życiu Wydziału przez corocznie wydawany Biuletyn, działalność wydawnicza o charakterze historyczno-wspomnieniowym (monografie zasłużonych profesorów, osiągnięcia zawodowe absolwentów, zbiory anegdot, wspomnień i inne). Patronujemy zjazdom absolwentów i pomagamy w ich organizacji. Stowarzyszenie powołało do życia Salę Historii Wydziału, w której gromadzone są wszelkie pamiątki związane z ponad 75-cio letnią historią Wydziału Budownictwa:

PROSIMY WSZYSTKICH ABSOLWENTÓW o żywy kontakt z Nami.

Jest to możliwe bezpośrednio odwiedzając naszą stronę internetową:
<http://www.polsl.pl/Wydzialy/RB/StowarzyszenieWychowankow>.

Wszelką korespondencję; wspomnienia; pamiątki, akces do stowarzyszenia; prosimy kierować na nasz adres:

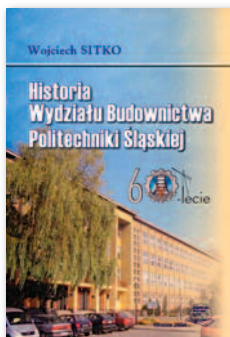
44-100 Gliwice, ul. Akademicka 5, pokój 10,

email: absbud@polsl.pl

Obecny Prezes: **Andrzej MOKROSZ,**

kontakt: tel. 605 961 724,

email: andrzej.mokrosz@gmail.com

**Historia Wydziału Budownictwa
Politechniki Śląskiej – 60-lecie**
Cena: 25 + 5 zł wysyłka

Album Karykatur

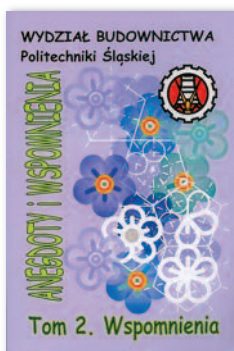
Franciszek Maurer, Marek Podlejski
Opracował Stefan Mercik
Cena: 70 + 8 zł wysyłka

Anegdoty i wspomnienia, t. 1 Anegdoty

Cena: 30 + 5 zł wysyłka

Książka jest pokłosiem Zjazdu Absolwentów z okazji 60-lecia Wydziału Budownictwa. Na 200 stronach tego tomiku zawarto ponad 160 zabawnych anegdot o profesorach i pracownikach Wydziału Budownictwa oraz Wydziału Architektury z czasów, gdy jeszcze Wydział kształcił architektów. Tomik jest bogato ilustrowany fotografiami bohaterów oraz karykaturami prof. Franciszka Maurera, Marka Podlejskiego, absolwenta Wydziału Budownictwa oraz Sylwii Drelich, absolwentki Wydziału Architektury. w tekście także okolicznościowe fotografie z Igrów i innych barwnych przejawów życia studenckiego. Anegdoty przepłata twórczość poetycka prof. Tadeusza Teodorowicza Todorowskiego oraz innych autorów.

Anegdoty i wspomnienia, t. 2 Wspomnienia

Cena: 40 + 5 zł wysyłka

Kontynuacją serii Zjazdowej jest 380 stronicowy tomik 150 wspomnień, których autorami są profesorem i absolwenci. Otwiera go wspomnienie prof. Stefana Kaufman o początkach tworzenia zrębów Politechniki Śląskiej i powołaniu czterech pierwszych wydziałów, a wśród nich Wydział Inżynierino-Budowlanego. w dalszych rozdziałach zamieszczone zostały wspomnienia absolwentów z lat 1945-1960 pogrupowane tematycznie jak np. „Wspomnienia o naszych nauczycielach i wychowawcach”, „Niech żyje sport”, „Na ramię broń”, „Przygoda z geodezją”, „Leć pieśni leć” i inne zabawne wydarzenia z czasów naszych studiów, związane z 266 bohaterami wspomnień. Zilustrowane zostały karykaturami Marka Podlejskiego, absolwenta Wydziału Budownictwa oraz okolicznościowymi fotografiami autorów i bohaterów wspomnień.

Księga absolwentów

Cena: 45 + 5 zł wysyłka

Księga wydana została sumptem Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej z okazji Zjazdu Absolwentów w 60 rocznicę powstania Wydziału. Księga opatrzona wstępem ówczesnego dziekana prof. dra hab. inż. Stanisława Majewskiego oraz prezesa Stowarzyszenia Wychowanków doc. dra inż. Stefana Mercika. Podzielona jest na osiem rozdziałów. Rozdziały od 2 do 6 zawierają: krótki rys historyczny Wydziału, poczet jego dziekanów od 1945 do 2005 r. oraz sylwetki wybitnych profesorów, pracowników technicznych i administracyjnych, a także pierwszych absolwentów. w Rozdziale 7 – głównym -zamieszczony został wykaz absolwentów poszczególnych roczników studiów na kierunku Budownictwo oraz Architektura w zakresie, w którym Wydział miał uprawnienia do prowadzenia studiów także architektonicznych. Rozdział 8 to portret własny Stowarzyszenia Wychowanków Budownictwa, wydawcy Księgi.

Stanisław Brzozowski – Inżynier Profesor Wychowawca

Cena: 40 + 5 zł wysyłka

Pomysł opracowania biografii prof. Stanisław Brzozowskiego, kierownika Katedry Budowy Mostów i wieloletniego Przewodniczącego Komisji Egzaminu Dyplomowego powstał z inicjatywy Oddziału gliwickiego Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. **Rozdział 1** „Stanisław Brzozowski i jego czas” opracował Józef Głomb. **Rozdział 2** „Profesor Stanisław Brzozowski Karty z Życiorysu”, wraz ze wspomnieniami o profesorze jego wychowanków opracował Stefan Mercik. **Rozdział 3** „Konkurs Prac dyplomowych im. Profesora Stanisława Brzozowskiego” opracował Radosław Jasiński, ówczesny prezes Oddziału Gliwickiego PZITB. Zawiera on nazwiska laureatów konkursu, tytuły nagrodzonych prac dyplomowych oraz nazwiska promotorów, za okres 1970-2009 r. Tomik ilustrowany jest dokumentami rodzinnymi profesora oraz dokonaniem naukowymi i dydaktyczno-wychowawczymi.

Nasze Ślady na Ziemi

Cena: 50 + 5 zł wysyłka

Monografia poświęcona osiągnięciom zawodowym absolwentów Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej. Pomyślana jest ona jako wydawnictwo otwarte. W miarę napływu do redakcji nowych opracowań będą wydawane kolejne tomy obejmujące prezentacje sukcesów zawodowych inżynierów budownictwa śląskiej uczelni technicznej. Głównym motywem przyświecającym wydawcy było ocalenie od zapomnienia wkładu absolwentów Wydziału Budownictwa związanego z budową przemysłu i mieszkalnictwa w Polsce a także poza jej granicami. W monografii siedemnastu autorów ukazują swoje dokonania inżynierskie, niejednokrotnie naświetlając ich ciekawy kontekst społeczny i gospodarczy. Lektura książki może stanowić dla studentów i młodych adeptów sztuki budowlanej uzupełnienie wiadomości pozyskiwanych w toku studiów.

Radio naszej młodości

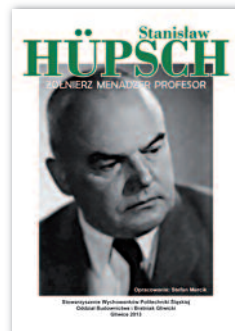
Cena: 40 + 5 zł wysyłka

Książka jest pracą zbiorową pod redakcją Andrzeja Wąsowicza i Stefana Mercika. Barwna opowieść o początkach radia studenckiego na Politechnice Śląskiej w latach 1954-1964 zawarta jest w kilkunastu wspomnieniach najbardziej aktywnych radiowców, ujętych w Rozdziale II. Tworzyli oni w ramach Radiowęzła Domów Studenckich (RDS) oraz innych radiowęzłów lokalnych na poszczególnych wydziałach trzon zespołów redakcyjno spikerskich. Praca tych entuzjastów jest właśnie treścią tego rozdziału. Uzupełniają go wspomnienia słuchaczy radia i sympatyków oraz wywiady, z dziś prominentnymi, radiowcami, aktorami bądź menedżerami związanymi z RDS. Kontynuacją działalności ówczesnego radia jest Ośrodek Radia Studenckiego ORS. Związane z nim wspomnienia radiowców zawarte zostały w Rozdziale III. Książka o objętości 300 stron zawiera liczne dokumenty związane z działalnością radia oraz liczne fotografie, rysunki i karykatury. Na ostatnich stronach monografii zawarty jest spis nazwisk 67 autorów wspomnień oraz indeks nazwisk 224 bohaterów wspomnień.

Stanisław Hüpsch Żołnierz Menadżer Profesor

Cena: 40 + 5 zł wysyłka

Monografia poświęcona tej postaci, zaopatrzona tłem historycznym autorstwa dr hab. Joanny Januszewskiej Jurkiewicz z Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Obejmuje 330 stron tekstu bogato ilustrowanego fotografiami i dokumentami z epoki i została zawarta w piętnastu rozdziałach. Rozdziały I-III poświęcone zostały rodzinie, nauce w szkole realnej i studiom na Wydziale Inżynierii Politechniki Lwowskiej przerwanych I wojną światową, a także działalności w Związku Strzeleckim i służbie wojskowej w I Brygadzie Legionów Polskich, gdzie został ciężko ranny i leczony w szpitalu m. w Wiedniu. Rozdział obejmuje praktyki zawodowe, okres walk w Obronie Lwowa i uzyskaniem Dyplomu. Rozdział V traktuje o pracy na stanowisku kierownika Oddziału Budowlanego przy rozbudowie Rafinerii Nafty przy budowie od podstaw Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Mościcach, odbudowie zniszczeń po powodzi w roku 1934, przy opracowaniu Planu Inwestycyjno Finansowego COP, działalności politycznej w Obozie Zjednoczenia Narodowego i poselskiej w Sejmie RP V kadencji, przerwanej II wojną światową. Rozdział VII to aresztowanie przez Niemców, uwięzienie w oświęcimskim obozie koncentracyjnym, gdzie przebywał do końca wojny. Okres powojenny obejmuje pracę w Państwowych Zakładach Syntetycznych w Dworach k/Oświęcimia, Centralnym Biurze Studiów i Projektów Budownictwa Przemysłowego i Gliwickim stanowisku dyrektora. Równolegle w latach 1949-51 jako kontraktowego profesora nadzwyczajnego kierował katedrą Budownictwa Przemysłowego na Wydziale Inżynierii-Budowlanym Politechniki Śląskiej.

Adres: Stowarzyszenie Wychowanków Politechniki Śląskiej
Oddział Budownictwa

44-100 Gliwice, ul. Akademicka 5, pokój 10

www.polsl.pl/wydzialy/rb/stowarzyszeniewychowankow

email: absbud@polsl.pl

Aktualizacja strony internetowej:

dr inż. Andrzej Mokrosz, doc. Pol. Śl.

email: andrzej.mokrosz@polsl.pl tel. 605 961 724

Zmarł prof. dr hab. inż. **Jan Ślusarek**

Zasłużony pedagog, wychowawca wielu pokoleń młodzieży akademickiej

24 kwietnia 2022 roku zmarł prof. dr hab. inż. Jan Ślusarek zasłużony pedagog, promotor i wychowawca wielu pokoleń młodzieży akademickiej.

Prof. Jan Ślusarek ukończył studia na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Śląskiej w roku 1977. Po ukończeniu studiów pracował na stanowiskach kierowniczych w różnych przedsiębiorstwach związanych z branżą budowlaną. Z Politechniką Śląską związał się w 1993 roku. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Szczecińskiej w roku 1996, stopień doktora habilitowanego w roku 2002 na Wydziale Budownictwa Politechniki Śląskiej. W la-

tach 2004-2010 był profesorem nadzwyczajnym Politechniki Śląskiej, w roku 2009 uzyskał tytuł profesora nauk technicznych.

W kadencji 2008-2012 Profesor pełnił funkcję Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Przemysłem, był także dziekanem Wydziału Budownictwa w latach 2005-2008 i 2012-2016. Był wieloletnim kierownikiem Zakładu Budownictwa Ekologicznego, Katedry Budownictwa Ogólnego i Fizyki Budowli (lata 2009-2019) oraz od 2019 kierownikiem Katedry Procesów Budowlanych i Fizyki Budowli.

Obszar zainteresowań badawczych prof. Jana Ślusarka obejmował w szczególności zagadnienia inżynierii lądowej. Specjalizował się w zagadnieniach fizyki

budowli, fizyki materiałów budowlanych, prefabrykacji betonowej, trwałości i eksploatacji obiektów budowlanych oraz technologii betonu.

Był autorem dwóch monografii, dwóch podręczników oraz jednej książki wydanej za granicą. Był też współautorem trzech kolejnych monografii. Jego łączny dorobek obejmował przeszło 200 prac opublikowanych w kraju i za granicą. Był promotorem ośmiu zakończonych przewodów doktorskich, ponad 130 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich. Prof. Jan Ślusarek był również recenzentem pięciu rozpraw doktorskich, dwóch rozpraw habilitacyjnych oraz dwóch wniosków o nadanie tytułu profesora nauk technicznych. Był również autorem opinii o wnioskach o nadanie tytułu Doktora Honoris Causa oraz Profesora Honorowego Politechniki Śląskiej.

Profesor Ślusarek był od lat związany ze Śląską Izbą Budownictwa, był członkiem Rady Izby nieprzerwanie od 2009 roku. Aktywnie brał udział w pracach Izby. Twórczo uczestniczył w seminariach i konferencjach. Podczas XV ŚLĄSKIEGO SEMINARIUM BUDOWLANEGO, które odbyło się w październiku 2021 roku w Ustroniu wygłosił bardzo interesujący wykład „Naprawy i wzmocnienia elementów konstrukcyjnych mieszkań po pożarze mieszkania”, niestety był to ostatni wykład profesora podczas naszych seminariów. Żegnamy z żalem tego wybitnego człowieka i przyjaciela związane go z branżą budowlaną.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 29 kwietnia 2022 roku. Prof. Jan Ślusarek pochowany został na cmentarzu parafialnym w Żorach.

Prof. Jan Ślusarek podczas wykładu w Ustroniu

RADA ŚLĄSKIEJ IZBY
BUDOWNICTWA
INFORMUJE, ŻE ZOSTAŁA
OTWARTA XII EDYCJA
KONKURSU

Śląskie Budowanie 2022

którego celem jest promocja
atrakcyjności inwestycyjnej
i gospodarczej województwa
śląskiego poprzez
prezentację i wyróżnianie:

ŚLĄSKĄ WIELKĄ NAGRODĄ BUDOWNICTWA

PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH
I SAMORZĄDÓW TERYTORIALNYCH

NAGRODĄ I TYTUŁEM „AUTORYTET – BUDOWNICTWA I GOSPODARKI ŚLĄSKIEJ”

OSÓB INDYWIDUALNYCH
– ZA SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA W DZIAŁALNOŚCI
ZAWODOWEJ ORAZ WKŁAD W ROZWÓJ REGIONU

ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU
NASTĄPI PODCZAS
XIV GALI BUDOWNICTWA
W TEATRZE ROZRYWKI W CHORZOWIE
W DNIU 25 LISTOPADA 2022R.

SZCZEGÓŁY NA WWW.IZBABUD.PL

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W KONKURSIE!

